

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
65. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1971. III. 18.,
CSÜTÖRTÖK

A választók bizalmából

Folytatódnak a megyében az országgyűlési képviselői jelölő gyűlések

Szerdán délután a megye több választókerületében került sor jelölőgyűlésre. A jelölőgyűléseken nagy létszámban jelentek meg a választópolgárok, s élénk érdeklődéssel és nagy aktivitással vettek részt azokon.

Kivétel nélkül mindenütt számos hozzászólás hangzott el, s a hozzászólók sokoldalúan elemezték a jelöltek munkásságát s mondtak véleményt eddig kifejtett tevékenységükről. A választópolgárok a jelölőgyűléseken nagy

felelősséggel döntöttek: kik a legalkalmasabbak arra, hogy a jelöltek listájára felkerüljenek. Az alábbiakban tudósításokban számolunk be a tegnapi jelölőgyűlések eredményeiről.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN:

Lévai Sándort jelölték

Szerdán délután zsúfolásig megtelt a hajdúböszörményi kultúrház nagyterme, ahol a város lakói, dolgozói foglaltak helyet, hogy részt vegyenek a 7-es számú országgyűlési választókerület képviselőjelölő gyűlésén. Az elnökségben ott volt Sikula György, a megyei pártbizottság titkára, Lévai Sándor, a hajdúböszörményi városi pártbizottság titkára, Szombati András, a hajdúböszörményi városi tanács vb-elnöke, Király Zoltánné, a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának munkatársa.

Tóth Béla, a bősörményi városi tanács vb-elnöke, a jelölőgyűlés levezető elnöke a népfőnt városi bizottságának nevében köszöntötte a gyűlés résztvevőit, a termelőszövetkezetek, az üzemek, intézmények képviselőit, a 7. választókerület választópolgárait. Ezután Szombati András mondott beszédet.

Előjáróban beszélt az elmúlt négy esztendő munkájáról, eredményeiről.

Ezután azt hangsúlyozta, hogy a kitűzött feladatokat teljesítették a városban is.

Eredményes négy esztendő telt el — mondta Szombati András. — Biztató a város holnapja is, jó alapjaink vannak. Mindezekből az tűnik ki, hogy a város országgyűlési képviselője, a tanácsstagok megfeleltek a várakozásnak, eredményesen munkálkodtak céljaink megvalósításán. Tevékenységüket nagyra becsüljük. Eppen ezért a Hazafias Népfőnt nevében a 7-es számú választókerület országgyűlési képviselőjének ismételten Lévai Sándort, a város pártbizottságának titkárát javaslom.

A javaslatot lelkes, hosszan tartó taps fogadta.

— Úgy érzem — folytatta az előadó —, hogy életútját, tevéken-

ségét jól ismerjük, kérem, fogadjuk el a javaslatot.

Ezután felszólalók mondták el véleményüket a jelöltről, s tettek javaslatot személyére. Meleghangú, baráti szavakkal jellemezték Lévai Sándor munkásságát, s bizonyításul a város fejlődését hívták. Munkájához sok sikert kívántak, s kérték, hogy érdekeiket, ügyüket ezután is úgy képviselje, legyen a város szószólója ezután is úgy, mint ahogy eddig. A jelölőgyűlésen hozzászólt: Mihály János gimnáziumi igazgató, Csibi Pál, a Textilfeldolgozó Vállalat igazgatója, Hegedűs Imréné, a tanács igazgatási osztályának vezetője, Főrizs László, a Műszaki Ktsz munkása, dr. Józán Pál ügyvéd, Tóth Sándor nyugdíjas munkás, dr. Uzonyi Kiss Sándor állatorvos, a népfőnt városi bizottságának elnöke, Molnár János, a népfőnt városi bizottságának titkára, Jánossi Imre, a városi KISZ-bizottság titkára.

Ezután nyílt szavazással egyhangúlag elfogadták a javaslatot: Lévai Sándort országgyűlési képviselőnek jelölték.

Kedves és kifejező eseménye volt a jelölőgyűlésnek, hogy a Textilfeldolgozó Vállalat azon dolgozói, akik műszakban voltak, de akik mikrofonon keresztül részesei lehettek a jelölőgyűlésnek, a szavazás pillanatában munkapadjuk mellett kézfeltartással szavaztak, s ezt néhány perc múlva Bakó Mária, a vállalat I. számú pártalapszervezetének titkára már a jelölőgyűlés színhelyén közölte a résztvevőkkel: 280 fő szavazatot hozta és adta át a gyűlésnek, s a kollektíva nevében kívánt sok sikert Lévai Sándornak.

Ezután Lévai Sándor megköszönte a bizalmat, s a jelölőgyűlés Tóth Béla zárszavával véget ért.

vegyészei — Bálint János, Juhász Attiláné és dr. Pólya Kálmán — mint hajdani tanítványok és ha nem is közvetlenül, de jelenleg is munkatársak erősítették meg az előadó javaslatát. Felszólalt Papp Antalné, a cipőgyár dolgozója és Doszkoics Kálmán nyugdíjas is.

A hozzászólások után a jelölőgyűlés résztvevői egyhangúlag úgy szavaztak, hogy dr. Bognár Rezső legyen a választókerület országgyűlési képviselőjelöltje.

A DEBRECENI KONZERVGYÁRBAN:

Hárász Gyulát, Szabó Bálintot jelölték

Az 1. sz. országgyűlési választókerület jelölőgyűlését Debrecen legújabb üzeme, a Debreceni Konzervgyár nagy ebédelőjében tartották meg tegnap, szerdán délután. A jelölőgyűlés elnökségében helyet foglalt C. Nagy Gábor, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Kmetty Gyula, a Hazafias Népfőnt megyei Bizottságának elnöke, Nádas Vilmos, Debrecen Város Tanácsa Végrehajtó Bizottságának titkára, a körzethez tartozó üzemek képviselői.

A jelölőgyűlésen Szendi Sándor, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára tartott megnyitót, melyben az új választási rendszer jelentőségét méltatta, majd Nagy László, a Debreceni Konzervgyár igazgatója mondott beszédet.

Bevezetőben szólt az ország, Hajdú-Bihar megye előrehaladásáról. Mint mondtatta, Debrecen is tovább épült, szépült, új létesítményekkel gazdagodott. Ezután a jövő tennivalóiról beszélt.

— Van világos, népünk közreműködésével kimunkált programunk — mondtatta többek között Nagy László. — Az MSZMP X. kongresszusa népünk helyeslésétől kísérve határozta meg fejlődésünk további irányát. A Hazafias Népfőnt munkára hív minden hazáját szerető állampolgárt e program teljesítésére.

Ezt követően bejelentette: a Hazafias Népfőnt, egyetértve a párttal, a tanáccsal, a szakszervezettel, a KISZ-szel, körzetükben két jelöltet állít. Bemutatta a választópolgároknak a két jelöltet: Hárász Gyulát és Szabó Bálintot.

POLGÁRON:

dr. Varga Pálnét jelölték

Kedden délután 5 órai kezdettel tartották meg Hajdú-Bihar megye 11. számú országgyűlési választókerületében az országgyűlési képviselő jelölő gyűlést. Polgáron, a művelődési ház nagytermében közel ötszáz ember gyűlt össze Polgárról, Folyásról, Tiszagyulaházáról és Újtikosról. A jelölő gyűlés elnökségében helyet foglalt Kovács Istvánné, a megyei párt-végrehajtóbizottság tagja, a Debreceni Konzervgyár pártbizottságának titkára, Bartha János, a megyei tanács vb-elnöke-

Dr. Bognár Rezső köszönetet mondott az iránta megnyilvánult bizalomért, s kifejezésre juttatta, hogy ha képviselőnek megválasztják, ilyen minőségben is örömmel vesz részt a Hazafias Népfőnt programjának megvalósításában.

Patkovszky Imre, a gyógyszergyár igazgatója a gyűlés résztvevői és a választókerület lakosai nevében köszöntötte a képviselőjelöltet, majd a gyűlés dr. Csaba Béla zárszavával ért véget.

A választópolgárok éltek a lehetőséggel, a kettős jelöléssel és többen méltatták a két jelölt munkásságát. Hárász Gyula eddig is eredményesen látta el az országgyűlési képviselői tisztségével járó feladatokat. Szabó Bálint mindössze 32 esztendő, az EVM Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat segédművezetője. Fiatal emberként komoly megbízatást kapott: a vállalati párt-végrehajtóbizottság tagja. A hozzászólók: Vámos Miklós, Nagy László, Hódos Ferenc, a Magyar Gördülőcsapágy Művek, Vargyas Béla, Vincze József, Pataki Gyula, az EVM Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozója, Balogh Istvánné, a József Attila telep lakosságának képviselőjében, Étes Ferencné, a Baromfi-feldolgozó Vállalat dolgozója, Szathmári Ferencné, a Debreceni Konzervgyár dolgozója, Takács László, a Budapesti Mezőgazdasági gépgyár debreceni gyárának dolgozója, Gönczi Gábor, a Baromfi-feldolgozó Vállalat dolgozója egyaránt javasolták Hárász Gyula és Szabó Bálint felvételét a képviselőjelöltek közé.

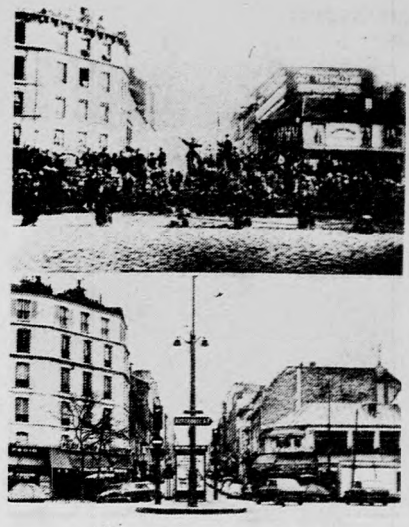
A jelenlevők szavazással is elfogadták a jelölést.

Ezt követően a két jelölt mondott köszönetet a választópolgárok bizalmáért. Mint mondták, megválasztásuk esetén munkájukkal, magatartásukkal akarnak rászolgálni, az előlegezett bizalomra.

A debreceni 1. sz. országgyűlési választókerület jelölőgyűlése Szendi Sándor zárszavával ért véget.

A párizsi
kommunista
centenárium

(3. oldal)

Csuhorló
lelke

(3. oldal)

SIKERES
ESZTENDŐK

Kőborló
gyerekek

(4. oldal)

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

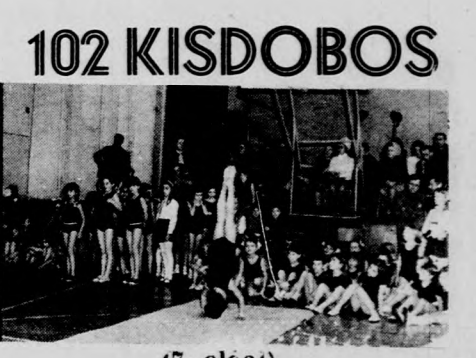

MAGYAR POSTA 2 Ft

Gondolatok
az ízlésről

(5. oldal)

102 KISDOBOS

MHSZ-brigádok
segítségadása

(8. oldal)

(Folytatás a 2. oldalon)

A választók bizalmából

(Folytatás az 1. oldalról)

országban, Hajdú-Biharban, a választókerületben. Megemlítette többek között, hogy az eltelt néhány esztendő során nyolc-tíz százalékkal emelkedett az ország ipari, húsz-huszonöt százalékkal pedig a mezőgazdasági termelése. Hajdú-Biharban az elmúlt esztendőben bevezetett munkaidő-csökkentés több mint ötmillió ember életét érintette, közöttük szép számmal nőket. A választókerületben az említett időszakban közel háromszáz új lakás épült fel. Görbeházán vízmű épült, folyik Polgár úthálózatának korszerűsítése, épül a nagyközség csatornarendszere, fejlesztik a közvilágítást, új üzletek nyíltak, nyílnak a közeljövőben is a választó-

kerületben. Cziba Mihály megköszönte a választókerület szorgalmas, odaadó munkáját, azt a segítséget, támogatást, amelyet a lakosok mindig is tanúsítottak a közügyek intézésének segítésében. Végezetül az előadó javasolta, hogy Hajdú-Bihar megye 11. számú országgyűlési választókerületében dr. Varga Pálné vegyész-mérnököt, a BIOGAL Gyógyszergyár kutatási főosztályának vezetőjét jelöljék a körzeti országgyűlési képviselőjének.

A jelölőgyűlésen résztvevők hozzászólásaikban ugyancsak dr. Varga Pálné jelölését javasolták.

A Tóth József zárszavával véget ért jelölő gyűlésen részt vett csaknem ötszáz ember egyhangúlag elfogadta dr. Varga Pálné jelölését.

LÉTAVÉRTESEN:

Pakurár Miklósnét jelölték

Egy jó bő órával a 14-es számú országgyűlési választókerület képviselőjelölő gyűlése előtt már gyülekezni kezdtek a gyűlés résztvevői a létavértesi kultúrház előtt. Pontosan délután 5 órakor 410 résztvevő jelenlétében Malinicsák János, Létavértesi nagyközség párttitkára köszöntötte a jelenlévőket. Az elnökségben helyet foglalt Barta Árpádné, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, Szűcs Gábor, a devecsei járási pártbizottság első titkára, Fegyveres Antal, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

Malinicsák János rövid köszöntője után Fegyveres Antal, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke tartott rövid előadást. Előadásában szólt a felelősségről, amely közösen a társadalom felelőssége.

A gyűlés résztvevői amikor országgyűlési képviselőjelöltet választanak, valamennyiünk holnap sorsát munkásként alakítják.

A harmadik ötéves terv eredményei, ezen belül egy járás, a 14. számú országgyűlési választókerülethez tartozó Létavértesi, Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Monostorpályi és Pocsaj-Esztar eredményei adják az alapot a számadáshoz.

A gyűlés előadója ezután ismertette az elért eredményeket, s mindazokat a feladat-meghatározó gondolatokat, amelyeket vállalni, s amelyekre felkészülni jó kötelesség. Az előadó ezután tett javaslatot: a 14-es számú országgyűlési választókerület képviselőjelöltjeként Pakurár Miklósné pocsaji nevelőt ajánlotta.

A javaslatot követő vitában hatan szólaltak fel. Hosszúpályiak, kokadiak, monostorpályiak és létavértesiek. A gyors vita tárgya: az elkövetkező évek feladatainak már-már falunkénti bontásban való körvonalazása volt.

A vitát mint mindenütt, itt is résztvevők szavazása zárta. A létavértesi gyűlés résztvevői egyhangú szavazás után képviselőjelöltjeként választották Pakurár Miklósnét, aki felszólalásában a következőket mondta:

— Köszönöm a bizalmat. Én azt hiszem, hogy szólni kell e helyütt a kettős felelősségről. Nagy dolog eldönteni azt, hogy legközelebb érdekeinket ki képviselje. Talán még nagyobb dolog, s ezt mint aszszony a magam nevében mondhatom, hogy a nekem jutó bizalom felelősséggel is jár. Nagy felelősséggel. Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Monostorpályi, Pocsaj-Esztar és természetesen Létavértesi sokféle gondját kell megismernem ahhoz, hogy jó jelöltté lehessenek.

Pakurár Miklósné nagy tapssal köszöntött felszólalása után a gyűlés levezető elnöke, Malinicsák János zárta a gyűlést.

További jelölések

Tegnap délután 4 órai kezdettel tartották jelölő gyűlést a 2. számú választókerület választópolgárai a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. A gyűlésen több mint hatszáz választották meg dr. Szilágyi Gábert, az MSZMP Debrecen Városi Bizottságának első titkárát a kerület képviselőjelöltjévé.

Ugyancsak tegnap délután volt jelölő gyűlés Hajdúdorogon, a mozi helyiségében, ahol a 6. számú választókerület képviselőjelöltjévé egyhangúan megválasztották Karakas Lászlót, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a megyei pártbizottság első titkárát.

Tegnap délután 5 órakor kezdődött meg a jelölő gyűlés a 18. számú választókerületben. A gyűlésen,

amelyet a kabai mozi helyiségében rendeztek meg, részt vettek Kaba, Földes, Sáp, Nagyrábé, Bihardancsháza, Bihartorda és Tetétlen község lakosainak küldöttei. A jelölő gyűlés résztvevői a 18. számú választókerület képviselőjelöltjévé Szabó Lajosot, a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet elnökét választották meg.

Biharnagybajomban ugyancsak délután 5 órakor kezdődött meg a jelölő gyűlés. Közel négyszáz résztvevő és hat hozzászóló volt a nagyon jó hangulatú jelölő gyűlésen, amelyen Biharnagybajom, Sárrétudvari és Szerep községek küldötteit megválasztották a 17. számú választókerület képviselőjelöltjévé Bencsik Istvánt, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának főtítkárát.

A tegnapi nap a külpolitikában

* NORVÉGIÁBAN véget ért az ország területének leghosszabb kormányváltása. A munkáspárti kormány tagjai letették az esküt. Bratelli kormány kisebbségi kormány, s nem lesz könnyű helyzetben a Közös Piacot illetően. Az országban mind erőteljesebben aktivizálódnak azok az erők, amelyek ellenzik Norvégia belépését.

INDOKÍNÁBAN teljes beismerés és vereség. Ezzel a szöveggel érkeznek a jelentések és kommentárok. Az a döntés, hogy a nehéztüzérség hátrahagyásával visszavonulnak a dél-vietnami csapatok, gyakorlatilag azt jelenti, hogy a laoszi invázió teljes kudarcot vallott, megtört a népi erők ellenállásán. Csou En-laj, a VDK nagykövetének tiszteletére adott fogadásán nagyon optimista beszédet mondott. Hangsúlyozta azt a meggyőződését, hogy a betolakodók vereséget szenvednek. Anélkül, hogy utalt volna a Hanoiban kiadott közös közlemény szövegére, erőteljesen hangsúlyozta, hogy Washingtonnak le kell vonnia a laoszi vereség tanulságait. S az sem új,

ha a VDK és Kína komoly figyelmet fordítanak sem tévesztik szem elől.

KONKRÉT FÁZISBA érkezett a két német állam közötti párbeszéd. Fre utal Bahr nyugatnémet államtitkár mondata, mely szerint lassú de biztos haladást értek el a tegnapi bonni, kilencedik találkozáson. A megfigyelők szerint a párbeszéd következő állomásai már konkrét eredményekkel is kecsegtetnek.

A BÉCSBEN folyó SALT-tárgyalások kapasan néhány kommentár felhívja az amerikai sajtó inkompetens magatartására a figyelmet. Eszerint az amerikai sajtó arra törekszik, hogy csökkentse a SALT-tárgyalások szerepét. Többek között úgy állítják be, hogy az SZKP XXIV. kongresszusa egy hatalmas kérdőjel a stratégiai fegyverek, illetve a leszerelés tekintetében. A cikk fő törekvése, hogy zavart keltsen a közvéleményben, s lélektenileg megdölgözzön az átlagamerikai a Pentagon erősen felduzzasztott költségvetésének elfogadására. Jól tájékozottak szerint ez a sajtókampány nem hasznát a bécsi tárgyalásoknak.

A négy év alatt elért eredmények biztos alapokat adnak a további fejlődéshez

ÜLÉST TARTOTT A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI TANÁCS

A most záruló tanácsi ciklusban utolsó ülését tartotta szerdán délután a Hajdú-Bihar megyei Tanács. Részt vett a tanácsülésen Karakas László, a megyei pártbizottság első titkára.

A tanácsülés Szatmári Károly megyei tanács elnökletével kezdte meg munkáját. Első napirendi pontként a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló jelentést tárgyalták meg.

Ezután dr. Ambrus István, a megyei tanács vb-elnökhelyettese terjesztette elő a végrehajtó bizottság beszámolóját a tanács négyéves munkájáról. A beszámoló részletesen elemezte a megyei tanács, a tanács tagok, az állandó bizottságok, a végrehajtó bizottság és szervei munkáját, valamint az egyes ágazatokban négy év alatt elért eredményeket. Sikeres volt az elmúlt négy esztendő. Hajdú-Bihar sokat lépett előre mind az ipar, mind a mezőgazdaság, mind a kultúra területén. A meglévő gazdasági és kulturális alapokat úgy sikerült továbbfejlesztenie, és olyan új alapokat sikerült létrehozni, amelyek szilárd biztosítékai a további fejlődésnek. (Az eredmények részletes ismertetésére későbbi időpontban visszatérünk.)

A hozzászólók közül Papp Ferenc a lakosság kommunális (viz-, gáz-,

A megyei tanács tagok dr. Ambrus István beszámolóját hallgatják

villanyellátás, járdaépítés, csatornázás stb.) ellátása terén bekövetkezett nagyarányú változásokat méltatta; Bertalan Sándor arról szólt, hogy milyen fontos a tanács tagok és a lakosság közötti kapcsolat megkövetlenebbé tétele; Tar Sándor és Fegyveres Antal egyhangúlag arra hívták fel a figyelmet, hogy az elért szép eredmények mellett van tennivaló bőven; H. Nagy Gábor elmondta, hogy az eredmények növelték és növelik az emberek termelő és társadalmi-munka-kedvét.

tékben nőtt a tanács testületének a megye életében, fejlődésében betöltött szerepe, súlya — mondotta Karakas László elvtárs. — A tanácsok munkájában a növekvő önállóság egészségesen párosul a megye lakosságának sorsáért érzett nagyfokú politikai felelősséggel. Rendkívül fontos dolog ez. A tanácsülésen, végrehajtó bizottsági üléseken a konkrét feladatok mellett egyre nagyobb szerepet kapnak a hosszabb távú fejlesztési elképzelések, a reális, jól kimunkált, előremutató tervek, amelyek perspektívát adnak a tanácsoknak, megyénk egész lakosságának.

Karakas László elvtárs ezután elismeréssel szólt a megyei tanács négyéves munkájáról, azokról az erőfeszítésekről, amelyek során mind az iparban, mind a mezőgazdaságban sikerült teljesíteni a III. ötéves tervet, erősödött a megye ipari és szolgáltatási bázisa, előreléphetünk a vidéki iparfejlesztésben, újabb eredmények születtek az egészségügyi, művelődésügyi politika megvalósításában. Külön hangsúlyozta a mezőgazdaságban elért jó eredmények fontosságát, mert megyénk még hosszú ideig megtartja mezőgazdasági jellegét a gyorsuló ipari fejlődés ellenére. Kiemelte azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a megyei tanács a magasabb szintű állattenyésztés érdekében a szakosított telepek szervezése terén végzett, valamint azt a nagy munkát, amit az ár- és belvízárak elhárítása érdekében tett és tesz. A feladatok közül kiemelte például a szolgáltatások — háztartásig-javítás és autószerelv — bővítésének szükségességét; a mezőgazdaság területén pedig a zöldségtermesztés fontosságát; a zöldségtermelő területek bővítését, a terméshozamok növelését, több zöldségfajta termesztését — ami egyaránt szolgálja a lakosság igényeit is, a konzervgyártás szükségletét is.

— Az elmondottakkal mindenképp elégedett vagyok, mert tudom, hogy a megyei tanács érdekében véve eredményes, kitűnő munkát végzett — mondotta Karakas László elvtárs. Majd foglalkozott felszólalásában az új tanácsörvény legfontosabb jellemzőivel, a tanácsi munka továbbfejlesztésének elvi és gyakorlati feladataival. Ezt követően az új választási törvényről és a választásokat előkészítő munka sokrétű feladatairól szólt. Többek között a következőket mondta:

— A tanács négyéves munkájáról szóló beszámoló is azt példázza, hogy a tanács méltóan mutakodott a négy évvel ezelőtt kapott bizalomra. Az eredmények igen szépek. Van mivel a választók elé állni, bizalmukat megköszönni, további segítségüket és további bizalmukat kérni és — felelősségteljes munkával tartani és fokozni azt.

Végezetül Karakas László elvtárs a pártbizottság nevében megköszönte a megyei tanácsnak, a végrehajtó bizottságnak, a vb-vezetőknek, a tanácsi apparátus dolgozóinak a párt és az állam politikája érdekében, a lakosság szolgálatában végzett fáradságtalan, eredményes munkáját s egyben kérte: továbbra is segítsék a párt X. kongresszusa határozatainak, a kormányrendeletek és a tanácsi döntések minél eredményesebb megvalósítását.

A tanácsülés ezután egyhangúlag elfogadta a beszámolót. Harmadik napirendi pontként megtárgyalták és elfogadták a Hajdú-Bihar megyei Népi Ellenőrzési Bizottság 1970. évi munkájáról szóló beszámolóját és 1971. évi felvételéről szóló határozatát.

A tanácsülés az elnöklő Szatmári Károly zárszavával ért véget.

Karakas László elvtárs felszólalása

Karakas László elvtárs felszólalása elején a megyei pártbizottság nevében üdvözölte a megyei tanácsot és a meghívott vendégeket.

— A megyei tanács végrehajtó bizottsága által előterjesztett beszámoló eredményekben gazdag négy év munkájának mérlegét vonja meg. Hangsúlyozni szeretném, hogy a megyei pártbizottság és a magam részéről az értékeléssel teljes mértékben egyetértek, hiszen négy éve magam is részt veszek e munkában és mert korábbi értékeléseinkkel — különösen a megyei párttervezetlet állásfoglalásaival — is meg egyeztek. A megyei tanácsnak és szerveinek munkája javult, szervezeti és társadalmi színvonala tovább emelkedett. A párt politikai irányvonalának szellemében dolgoznak, következetesen végrehajtják a párt határozatokat, a kormányrendeleteit, utasításait. A tanácsok

— mint a helyi igazgatás szervei — betöltik szerepüket. A négyéves időszakra készített program helyesen vette figyelembe a megye sajátosságait, problémáit. A terveket szinte maradéktalanul sikerült megvalósítani. A lehetőségeknek és a népgazdasági érdekeknek megfelelően biztosították a fejlesztésben a területi elv érvényesülését.

— A tanácsi munkában elért eredmények alapul szolgáltak ahhoz, hogy az államélet, a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének a párt X. kongresszusán meghatározott és most végrehajtásra kerülő folyamatában a tanácsok munkája szervezettileg, de főleg tartalmában jobban igazodjék a társadalom szocialista fejlődésének követelményeihez, a nép reális igényeihez.

— Eddigi értékeléseink is egyértelműen aláhúzzák, hogy az elmúlt négy esztendő alatt jelentős mér-

JELÖLŐ GYŰLÉSEK ORSZÁGSZERTE

Losonczy Pált jelölték képviselőnek Barcs községben

Barcs nagyközségben, a Móróc Zsigmond járási művelődési háza színpadán tartották meg a Somogy megyei 12. számú választókerület jelölő gyűlését.

A jelölő gyűlésen részt vett Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, továbbá a megye és a járás párt-, tanácsi és tömegszervezeti vezetői. A gyűlésen Varga Károly, a Hazafias Népfőnt Somogy megyei bizottságának titkára mondott beszédet. Előjáróban méltatta az elmúlt négy esztendő eredményeit.

Majd a Hazafias Népfőnt megyei elnöksége, a párt- és a társadalmi szervek nevében javasolta, hogy Somogy megye 12. országgyű-

lési választókerülete képviselőjének Losonczy Pált, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökét jelöljék, akinek élete és tevékenysége összeforrott a szegényparasztság felémelkedéséért folytatott küzdelemmel, a magyar falu, a magyar parasztság jobb, emberibb életét megteremtő szövetkezeti mozgalommal.

A javaslatot a jelölőgyűlés résztvevői nagy tapssal és helyesléssel fogadták.

Ezután az Elnöki Tanács elnöke emelkedett színpadra. Megköszönte az irányt megnyilvánult bizalmat, majd a választópolgárok segítségét kérte a szocializmus építésének felelősségteljes munkájához.

Aczél György a Baranya megyei

1. sz. választókerület képviselőjelöltje

Pécsen, a mecseki szénbányák Szabolcs-bányatelepi Puskin művelődési házában szerdán este került sor a Baranya megyei 1. számú választókerület képviselőjelölő gyűlésére.

Stier József, a Mecseki Szénbányák vállalati pártbizottságának

titkára a Hazafias Népfőnt nevében javasolta, hogy Aczél Györgyöt, a párt Politikai Bizottságának tagját, a Központi Bizottság titkárát jelöljék a választókerület országgyűlési képviselőjének. A gyűlés résztvevői egyöntetűen Aczél György jelölése mellett foglaltak állást.

Nyers Rezső a Bács-Kiskun megyei

1. sz. választókerület képviselőjelöltje

Kecskeméten, a Fém munkás Vállalatnál szerdán tartották meg Bács-Kiskun megye 1. számú képviselői választókerületének jelölő gyűlését. Jelen volt Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, a választókerület jelenlegi képviselője.

Szabó Lajos, a ZIM kecskeméti kádgyárának főmérnöke a népfőnt nevében javasolta, hogy a választókerületben ismét Nyers Rezsőt jelöljék képviselőnek. A gyűlés több mint félezer résztvevője egyhangúlag elfogadta a jelölésre tett javaslatot. (MTI)

A PÁRIZSI KOMMÜN CENTENÁRIUMA

Száz évvel ezelőtt jött létre a világ első munkáshatalma, a proletárdiktatúra első, bár nem teljesen kifejlett formája. A munkáshatalom mindössze 72 napig létezett és e 72 nap nagyobbik része is a burzsoá ellenforradalom elleni fegyveres harcban telt el, de a Párizsi Kommun fennállásának rövid ideje, belső gyengeségei és nehézségei ellenére is történelmi jelentőségű esemény volt. Első kísérlet az új, igazságosabb társadalmi rendszer létrehozására. A kommunárok tevékenységének a célját nagyon jól érzékelteti egy, Párizsból léggömbön a vidéki lakosok számára kijuttatott röpirat következő sora: ... Párizs nem akar mást, mint azt, hogy a paraszt legyen a föld, s a munkásé a szerszám.

A Párizsi Kommun létrejötte szoros kapcsolatban áll az 1870-ben megkezdődött francia-porosz háborúhoz. A háborúban a poroszok kerekedtek felül és az a korrupt és reakciós francia császárság bukását eredményezte. A császárság bukását követően létrejött burzsoá köztársasági francia kormány azonban alkalmatlannak bizonyult az ország védelmére. Az ország és Párizs védelme helyett sokkal fontosabbnak tartotta a felfegyverzett és a városnak a poroszokkal szembeni védelmére készülő párizsi néptömeg felfegyverzését. A felfegyverzett tömegek azonban nem adták ki kezükből a fegyvert, hanem kiverték a burzsoá kormány erőit a városból és létrehozták a Kommunét.

A Kommun létrejötte tehát szoros kapcsolatban áll a poroszok elleni nemzeti védelemhez, de sokkal több is volt annál. Egyszerre szolgált általános nemzeti és proletár célokat. Ezt igazolja a Kommun már idézett röplapja, de ezt igazolják a Kommun intézkedései is.

A Kommun idején szétvált a régi burzsoá államgépzetet és helyette új, addig ismeretlen fajtájú közhatalmat, munkáshatalmat létesítettek. Felszámolták a régi, jórészt monarchista tisztek által vezetett állandó hadsereget és helyette felfegyverzték az egész népet. Elrendelték, hogy minden állami tisztviselőt választani kell, a tisztviselők felelősek a népnek, választóiknak és bármikor visszahívhatók. A választott képviselőkre bízta a végrehajtó hatalmat is, és ezzel megszüntették a törvényhozó és végrehajtó hatalom különállását.

Nagyon jelentősek a Kommun idején életbe léptetett szociálpolitikai intézkedések is, melyek elsősorban a munkásosztály és a vele szövetséges városi kispolgárság helyzetét voltak hivatottak javítani: többek között a lakberek elengedése; a zálogtárgyak ingyenessé visszaváltása; a minimális órabérek és a munkaidő rendeleti úton történő szabályozása. A Kommun idején megtették az első lépéseket a tőkés tulajdon felszámolásának útján is: a tulajdonosok által elhagyott vagy leállított üzemeket munkásszövetkezetek tulajdonába adták.

A múlt század 70-es éveiben azonban még jórészt hiányoztak a kapitalizmus megdöntéséhez szükséges objektív és szubjektív feltételek, a kapitalizmus még nem érkezett el fejlődésének utolsó szakaszába. A munkásmozgalom nemzetközi méretekben az osztályszerveződés, az önálló politikai erővé válás folyamata jellemezte. Ez a korszak a munkásmozgalom számára még elsősorban az erőtűjtés, a felkészítés, a szervezés és a mozgalom ideológiai-politikai alapjai kidolgozásának az időszaka volt.

Mindezekből is következően 1871-től a munkásosztály sem nemzetközileg, sem Franciaországban nem volt olyan fejlett és szervezett, hogy tudatosan készülhetett volna a hatalom megragadására. „A Párizsi Kommun — ahogy Lenin mondta — spontán keletkezett, senki sem készítette elő tudatosan és tervszerűen.”

Eppen ezért nagy érdemei és előremutató intézkedései mellett azonban a Kommunnek több fogyatékosága és hibája is volt. Ezeknek a hibáknak és fogyatékoságoknak jórésze a franciaországi munkásmozgalom akkori fejlettségi szintjének volt a következménye, illetve eb-

Száz év telt el a két felvétel időpontja között... A párizsi kommun felkelésének megkezdése 1871. március 18-án a Chaussée de Ménilmontant-on (fent) és ugyanaz a helyszín, a Rue de Ménilmontant száz évvel később, 1971 márciusában.

ből is fakadóan abból adódott, hogy a proletáriátusnak nem volt forradalmi pártja. A Kommun vezérkarában voltak a tudományos szocializmusnak is hívei és követői, számuk azonban viszonylag csekély volt és nem volt meghatározó szerepük. (Jogos büszkeséggel gondolhatunk arra, hogy közöttük volt a magyar Frankel Leó is.)

A Kommun idején egyébként két pártnak, a blanquistáknak és a proudhonistáknak volt meghatározó szerepe. Ezek a pártok alapvetően a kispolgári szocializmus talaján állottak, és több helytelen nézetet és téves módszert propagáltak. A blanquistákat és a proudhonistákat ugyan nem szabad csupán a Kommun előtti nézeteik és tevékenységük alapján megítélni, mert a konkrét feladatokkal kapcsolatban sokat módosítottak állásfoglalásukon, de látni kell azt is, hogy korábbi fogvatékosságaik egy részétől nem tudtak megszabadulni, és ez számos hibá forrásává vált. Így ahelyett, hogy már 1871. március 18-án a burzsoá kormány székhelye, Versailles ellen indították volna támadást, megvárták az ellenforradalom offenzíváját, mert nem akartak „polgárháborút kezdeni”. Erkölcsei megdöbbenést keltettek, mert ki és nem használták fel a Kommun céljaira a Francia Bank mintegy három milliárd frankos pénzkészletét. A szabadság elvének téves értelmezése következtében nem léptek fel kellő eréllyel az árulókkal, kémeikkel, a merénylőkkel szemben stb.

Végül fokon azonban nem az elkövetett hibák, hanem a burzsoá ellenforradalom túlereje következtében bukott el a Párizsi Kommun. A győztes poroszoktól is támogatott versailles-i csapatok már április 2-án megindították támadásukat a forradalmi Párizs ellen, és május 21-én betörték a városba. A behatoló burzsoá csapatok nagy ellenállásba ütköztek, és csak egy hét alatt tudták a kommunárok ellenállását megtörni. A győztes burzsoázia kegyetlen megtorlást alkalmazott, Párizs egyes munkáslakta kerületei valósággal elnéptelenedtek.

A Párizsi Kommun, a proletáriátus első kísérletét egy új világ megteremtésére vérbefojtották. A Kommun azonban veresége ellenére is nagy nemzetközi jelentőségű esemény volt, és sok tanulságot adott a maga korában, de ad a ma ember számára is.

A Párizsi Kommun a proletárdiktatúra létrehozásának első kísérlete volt, és lehetőséget adott a marxizmus elmélet továbbfejlesztésére. A marxizmus alapvető tanítása az, hogy a proletáriátusnak meg kell szereznie a politikai hatalmat. Az 1848–49-es európai forradalmak tapasztalatai alapján Marx és Engels szánfára nyilvánvalóvá vált, hogy a politikai hatalmat megszerző munkásosztály nem veheti át a burzsoá államgépzetet, hanem azt szét kell zúznia. A Párizsi Kommun azt mutatta meg, hogy mivel kell helyettesíteni, mivel kell váltani a burzsoá államgépzetet. Marx szavaival: „Lényegében a munkásosztály — kormány volt, a termelő osztálynak a kisajátító osztály ellen vívott harcának a terméke, az a végre felfedezett politikai forma, amely mellett a munka gazdasági felszabadítása végbemehetett.” A napjainkig lezajlott győztes szocialista forradalmak a munkáshatalom különböző formáit hozták létre, de a lényege mindegyiknek ugyanaz: kommun típusú állam.

A Párizsi Kommun nagy tanulsága, hogy forradalmi munkáspárt van szükség, a kivívott hatalom megtartásához és az új társadalmi rend építéséhez. Marx és hívei felhasználták a Kommunnek ezt a tanulságát, és fontos feladatként jelölték meg minden ország proletáriusa számára, hogy létre kell hozni a munkásosztály önálló politikai pártját. Ennek nyomában jöttek létre a múlt század 70-es éveitől kezdődően a nemzeti kereteken belül szervezett önálló munkáspártok, és ezen pártok legjobb hagyományainak továbbfolytatói a Föld mintegy 90 országában tevékenykedő kommunista és munkáspártok.

A Párizsi Kommun megerősítette és újragigazolta azt a korábbi marxista tételt, hogy a munkásosztálynak meg kell nyerni szövetségesül a többi dolgozó osztályt és réteget is. A Kommun vereségének egyik oka az volt, hogy nem sikerült a vidékiekkel, a parasztsággal való szövetség megteremtése.

A Kommunnel kapcsolatos események világosan bizonyították, hogy amikor a kapitalizmus létéről van szó, kialakul a burzsoá szolidaritás, a burzsoá „nemzetköziség” is. A porosz burzsoázia segítségét nyújtott a bajba jutott háborús ellenfelének, a francia burzsoáznak: A Kommun leverésére a versailles-i rendelkezésre bocsátottak száz ezer fogságba esett francia katonát; blokádot alá helyeztek Párizst, és egyszerűen szabad utat biztosítottak a burzsoá csapatok orvátáadásaihoz. A párizsi amerikai követ is titokban összejárta a versailles-iakkal. 1871 megmutatta az osztályuralom nemzetközi jellegét — mutatott rá Marx. Ezzel a burzsoá „nemzetköziséggel” szemben már a Kommun idején is jelentkezett a proletárnemzetköziség: gondoljunk a kommunárok soraiban harcoló poroszokra, lengyelekre, magyarokra — akik közül Frankel Leó a Kommun egyik legképzettebb vezetője volt — olaszokra stb.; Marx és az első Internacionálé vezérkara is állandó figyelemmel kísérte az eseményeket, és tanácsokkal látta el a Kommun vezetőit. Mindez azonban végül fokon kevés volt. De a proletáriátus és a burzsoázia közötti nemzetközi erőviszonyok akkor ennél többet nem tettek lehetővé.

A Kommun nemzetközi jelentőségű tanulsága, hogy megmutatta, hogy az objektív és szubjektív feltételek megérlelődése, kialakulása esetén alkalmas a társadalmi forradalmi átalakítására.

Az 1871-es rövid életű kísérlet alig egy fél évszázad múlva követelt 1917 októberében, melynek eredményeként a Föld egyik legnagyobb országában — a mai Szovjetunióban — munkáshatalom, kommun típusú állam jött létre, és az 1917-es forradalom előtt feudális maradványokkal terhelt és rendkívül elmaradott ország a munkásosztály és pártja vezetésével elindult a gyors társadalmi felemelkedés útján. A II. világháború után pedig — főleg a népi demokratikus forradalmak sikere eredményeként, a kibontakozó szocialista építési menetben — az országok egész sorában váltak élő valósággá azok az eszmék, melyek a kommunárokat is lelkesítették. A proletáriátus és szövetségeseinek világot formáló ereje, mely 1871-ben csak rövid életű epizódban nyilvánulhatott meg, az azóta eltelt 100 év alatt történelemformáló erővé vált.

Dr. Szilágyi Miklós
egyetemi adjunktus

CSÜTÖRTÖKI LEVÉL

Kedves Előfizető!

Tudom, hogy Ön most egy kicsit szomorú. Igaz, próbálja titkolni, sőt mások előtt azt szokta hangoztatni az utóbbi napokban: éppen ideje már, hogy egy kicsivel kevesebb teher nyomja a vállát, csinálta eleget, csinálja most már más is. De tudom, hogy a lelke mélyén azért mégis ott lappang a szomorúság. Hiszen március 19-én lejár a mandátum, s akkortól kezdve, ha valaki a társadalmi megbízatása iránt érdeklődik, nem mondhatja: tanácsstag vagyok.

Pedig azt hiszem, nem volt rossz érzés az elmúlt években — két ciklusban is — a neve mellé oda mondani, vagy csak gondolni ezt a megítélt társadalmi rangot. Tudom, hogy Ön nem hiú ember, nem is tulajdonít nagy jelentőséget a címeknek, funkcióknak — de hát a tanácsstagság lényegében több, mint egyszerű cím. Eppen a napokban hallottuk egyik képviselőjelöltünkötől, hogy a legnagyobb megtiszteltetés, ami állampolgárt érhet, ha honfitársai, munkatársai, a környezetében élők méltónak tartják a bizalmat. Négy évvel ezelőtt, amikor a bizottság közölte a szavazás eredményét, ezt a nagyon jó érzést, ezt a megtiszteltetést érezhette, ez adta azt az örömet, aminek hiánya most azt a csendes kis szomorúságot eredményezi.

Főlöszlegesen érzem, hogy most Önnek bizonygassam, a járási, kerületi tanácsok megszűnése indokolt. Az is nyilvánvaló, hogy a huszadik század végéig egyre nagyobb közigazgatási egységeket kell kialakítanunk, s nem szabad ragaszkodnunk ahhoz, hogy minden település — bármekkora legyen is az — egyúttal önálló közigazgatási egységként szerepeljen. Saját tanáccsal, saját apparátussal. Ön is részt vett az elmúlt évek vitáiban, nálam is jobban tudja, hogy az ügyek intézésének egyszerűsítése egyúttal korszerűtést is jelent. S amikor az élet minden területén korszerűsítésre töreküztünk, miért éppen az államhatalmi és -igazgatási szerveket tekintjük olyannak, ahol semmilyen reformot se lehetne végrehajtani?

Egyszerű ezt így leírni, s talán döntést hozni sem túlságosan nehéz. De nyilvánvaló, hogy az egyes ember számára nem ilyen könnyű ez a dolog sem. Egy olyan ember számára, mint Ön, a társadalmi megbízatás nemcsak a többletmunkát jelenti, hanem az abból fakadó örömet is. Azt a semmivel sem pótolható jó érzést, ami csak azoknak adatik meg, akik valóban tettek valamit a közösségért. S most ettől az örömtől, ettől a jó érzéstől kellene elbúcsúznia? Vállalni ugyanakkor azt is, hogy talán a háta mögött egyesek összeszűnnek: „Lám, ezt az embert se választották meg újabb ciklusra?”

A cikluszáró tanácsüléseken mindenütt elmondták, akik a következő években nem lesznek tanácsstagok, azoknak a munkájára is számít a közösség. Tulajdonképpen éppen úgy, ahogy a korábbi években. Szervezni, kezdeményezni, a problémákat felvetni ezután is kell — sehol egyetlen paragrafus sem mondja ki, hogy ez csak a választott testületek tagjainak joga és kötelessége.

Bármilyen formát talál is ahhoz, hogy a jövőben bekapcsolódjon a társadalmi munkába, akár a népfrontbizottság, akár más társadalmi szerv aktivistája lesz, ahogy Önt ismerem, lényegében ugyanazt fogja csinálni, amit eddig tanácsstagként. Nem is tudná megállni, hogy ne szóljon, ha valahol hibát lát! Hiszen ki se bírná, hogy csak szemlélődőként nézze, ha valahol járdát építenek, csatornát ásnak. Ismerem Önt, tudom, hogy a „kínlódnál ezután más” az Ön szájából hamisan cseng, mesterkélten kifejezés. Még ha egy hónapig meg is állná, hogy csak figyelje, amit mások csinálnak, hamar eljön az idő, amikor szinte észrevétlenül ismét cselekvő részese lesz a munkának.

Mert a mozgalmi munkát, a tanácsstagságot egyetlen iskolában sem tanítják, nem is lehet megtanítani. Maga a munka, a tapasztalat az, ami ebben bárkinek is tudást adhat, s ez a tudás — őszintén mondom Önnek — felér egy diplomával. Emlékszik ugye rá, milyen nehéz órákat élt át, amikor az első társadalmi munkát szervezte a körzetben? A második már könnyebben ment, s tavaly szinte biztosan tudta, kinek mit kell mondani, ki az, akihez háromszor is be kell kopogtatni, de a szomszéd szavában akkor is bizni lehet, ha csak az utcasarkon beszél vele futólág. Nagyon kérem, higgye el nekem, erre a tapasztalatra, erre a tudásra nekünk, a közösségnek, a társadalomnak éppen úgy szükségünk van, mint Önnek arra, hogy a további munkákban is részt vegyen.

S hadd kérjem még meg valamire. Ne hallja meg azokat a hangokat, amelyek olyasmit susognak, hogy „nem jelölik újra, nincs rá szükség”, vagy azt, hogy „felreállították”. Olyanok mondják ezt, akik sohasem jutottak el a megtisztelő bizalomnak ahhoz a fokához, hogy egyáltalán szóba jöhesse nekik a tanácsstagság. Igaz, őket valóban nem állították felre, nem köszönték meg nekik a tevékenységüket — mert nem is volt mit megköszönni. Természetes dolog, hogy akik sohasem választották meg, azt nem lehet leváltani sem, felmenteni sem, de ettől még nem lesz értékesebb ember. A megbecsülés mércéjének fokozatai vannak, s Ön, akit két ciklusban is tanácsstagként választottak, nagyon magas fokra jutott fel.

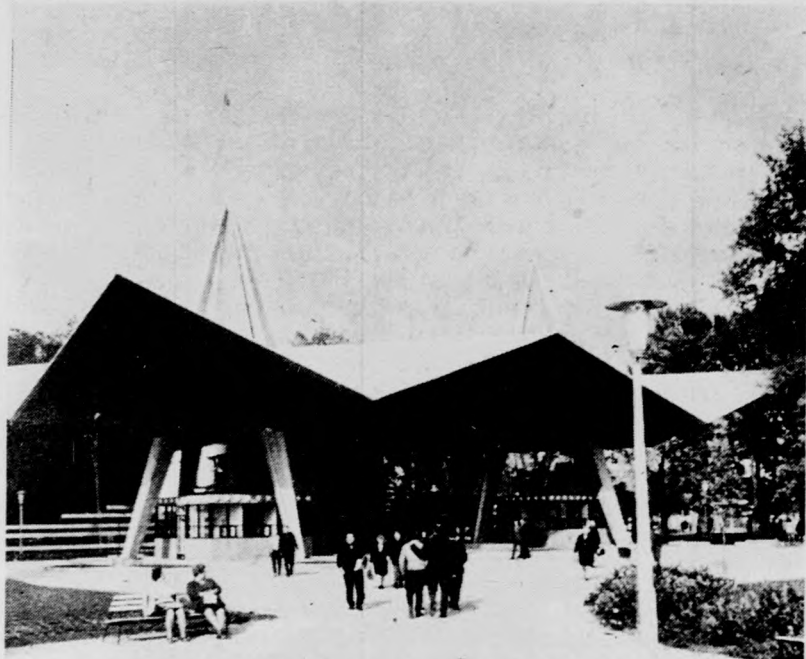
Amikor legutóbb beszélgettünk, szavaiból először egy kis szomorúság érződött, akkor beszélt fáradtságról, az elmúlt évek sok-sok terheléről, amitől jobb már megszabadulni. De talán maga sem vette észre, hogy néhány perc múlva változott a hang színe. Az emlékek mind széppé váltak, s nem is tudott másról beszélni, csak kedves emlékekről. Később pedig már arról, azt az utat mégis végig ki kellene kövezni, s ha most tavasszal hozzákezdenének, készen is lenne időben.

Figyeltem a szavait, s arra gondoltam, közel kilencszáz ember búcsúzik most a megvénen a tanácsstagi címtől, ennyivel lesznek kevesebben a következő ciklusban. Hány kilométernyi út, járda, vízvezeték, villanyhálózat örökíti meg vajon ezeknek a leköszönő tanácsstagoknak a munkáját? S hány hajdú-bihari lakos van, akinek egy-egy napja, vagy napjainak sora könnyebb, gondtalanabb, szebb lett az által, hogy Ön s az Önhöz hasonlóan nagyon sok áldozatot vállaló emberek dolgoztak éveken át? Nincs senki, aki ezt pontosan számba tudná venni, hiszen az emberi kapcsolatok lemérhetetlenek. De nincs jogunk ahhoz sem, hogy elfeledkezzünk erről. A könyvekben megírt történelem ugyan csak azt örzi, hogy Kossuth Lajos lángoló szavakkal sürgette a kövesutak, óvodák építését, de a történelem, a mi igazi történelmünk azokon az utakon — kőből készült vagy a gondolatok szövetségében tört utakon — halad előre, amelyet éveken keresztül Önök is szorgalmaztak, amelyekért nagyon sokat fáradoztak.

Most talán úgy gondolja, túlságosan is nagy szavakat használok, sokkal egyszerűbb, szürkébb gondokról van szó a valóságban. Igaz van, a munka általában prózai dolog, még akkor is, ha társadalmi munkáról van szó. Az emberek sürgetik, hogy igényeik minél előbb kielégítést nyerjenek, s gyakran elfelejtik megköszönni azt, ami valóban köszönetre méltó. Engedje meg hát nekem, hogy ez egyszer helyettesítsem az Önök köszönetét. Önnek és mindazoknak, akik Ön-höz hasonlóan a szürke hétköznapiakon töltött vállaltak a munkából másoknál. És ugye, cím, hivatalos funkció nélkül is vállalják a jövőben is?

Magyarországon

SIKERES ESZTENDŐK

Hajdúszoboszló, mint üdülőváros is az előzőnél nagyobb fejlődésnek indult az eltelt időszak alatt. A Camping Motel és a Délibáb Szálló felépítése, a Gyógyfürdő újabb bővítése, éttermek, szállodák, a MÁV-üdülő létrehozása, az AFIT új szervizállomása jelzik ezt a fejlődést. Így ezrek és ezrek számára lett újabb lehetőség, hogy ebben az alföldi fürdővárosban találják meg pihenésüket, gyógyulásukat.

A régiek már nem elégtették ki a létszámgényeket. Ezért vált szükségessé, hogy felépüljön Debrecenben még egy új ipari szakmunkásképző intézet. Az ÉVM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat 1970. szeptember 10-én adta át a tanulóknak az intézetet. Húsz tanterem, az igazgatói épületben irodák, szertárak kaptak helyet a létesítményben. A nem debreceni tanulókon segített az iskola mellett felépített kollégium, amelyben 300 tanuló kap helyet. A kollégiumhoz csatlakozik a tornaterem és az étterem is.

A bölcsődei ellátás javítása érdekében a megyében az elmúlt tanács ciklus alatt Hajdúböszörményben 40, Nyíradonyban 40, Berekböszörményben és Monostorpályiban 20—20, Hajdúszoboszlón 30 új férőhelyet biztosítottak. Egy 20 férőhelyes bölcsőde építése Berekböszörményben ebben az évben fejeződik be. Viszont terven felül Biharkeresztesen 20 férőhelyes bölcsődét alakítottak ki. Képzünk a monostorpályi bölcsőde látható.

Kóborló gyerekek

Hatalmas fénylő fekete szemek. Kedves, ártatlan gyermekarc. A rózsaszínű kis pizzama nagyszerűen illik a sötétbarna hajához, s valahogy még „angyalosabbá” teszi a 7 esztendő kislányt.

De miért van délben pizzamában a kis Mari? Nem, nem beteg. Sőt, majd kicsattan az egészségtől. Igaz, hogy a kedve nem túl vidám, de kinek is lenne az, amikor „fogásban van”, amikor azért nincs ruhában, mert elvették tőle, ne hogy elszökjön, és persze faggatják, kérdegetik is időnként. Mari furcsa válaszait azonban változatlanul ártatlan „angyalos” arccal mondogatja:

— Máskor is volt már, hogy nem aludtam otthon... De most elkaptak. Hogy mit csináltak? Hát leszedtük a piacon egy boltról a lakatot, bementünk és sok mindent elvettünk. Cukrot, csokoládét, tojást, szalámit és felvittük a padra...

— Nem kapsz otthon enni, Marika?

— Dehogynem. Van nekünk otthon sok enni, kolbász meg minden. Szokott venni narancsot anyukám, meg banánt. Pénzt is kapunk mozira...

Megdöbbenve nézünk egymásra Gál Gizellával, a Hajdú-Bihar megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet igazgatóhelyettesével. Nem a kisgyermek, mi vagyunk zavarba. Nem is tudjuk, hogy mit kérdeztünk tőle. Persze, mint ahogy a lopásban, csavargásban is volt társa Marinak, úgy a válaszában is segít a két „cinkos”: testvére, a kilencéves Józsi, és „felölt” barátjuk, a 13 éves Feri, aki különben gyenge idegzetű, beteg gyerek.

Hárman mesélik egymás szavába vágva a „nagy” kalandot:

— Mind a hármunknak van mit enni, ruhánk is van sok, csak érdekesebben akartunk élni. Az enniel felvittük a padlásra, ott tároltuk, meg többször ott is aludtunk... Néha kerestek a szüleink, meg is vertek... Vasat is gyűjtöttünk, hogy legyen pénzünk egyszer utazni, meg mozizni.

— Marika, este hánykor jártok haza?

— Nyolckor, de sokszor később is. Anyu dolgozik, apu meg beteges, nem kérdezik, hol vagyunk... De én már úgy megbántam...

— Ittál pálinkát, amikor a padlásra voltatok?

— Csak egyszer rumot, mert fáztunk, de nagyon szédültem tőle, majdnem leestem a padlásról...

— És az iskola?

— Járunk iskolába, de a testvérem is, meg én is megbuktunk. És nem is barátkozik ott velem senki...

— Ezért jártál a fiúkkal?

— Igen. Meg hívtak is, a testvéremmel mindig együtt vagyunk. Jó játék volt... A televíziót nem szeretjük nézni, nem érdekel minket.

— Szeretsz valakit, Marika?

— Én azt szeretem, aki engem szeret — mondja a hétesztendő kislány felöntés komolysággal, és hozzátesszi: a tanító nénit is szeretem, vittem már neki hóvirágot, meg anyukámat is szeretem én...

— És akkor miért csináltad mindezt?

Vállvonogatás a válasz éppúgy, mint a két fiú erre a kérdésre. S hogy mennyire gyerekek, akkor látszik igazán, amikor egy-egy kalandjukat elfeledkezve arról, hogy kiknek és miért mesélik, belemelgedve mondják, mondják... Nem tudják, nem érzik, hogy rosszat csináltak, úgy beszélnek arról, hogy „elkaptak, bevitték a rendőrségre éjszaka”, mintha ez természetes dolog lenne. Sőt, még össze is kapnak egy kicsit, hogy ki volt a hibás, kit láttak meg közülük először...

Többször lopott már együtt a három gyerek, s egy februári éjszakán valóban bevitték őket a rendőrségre, majd onnan a gyermekvédő intézetbe. Behívták a szülőket is, akik csodálkoztak, jajveszéltek, nem tudták megérteni, hogyan, miképpen történhetett... Aztán sirva belenyugodtak, hogy a gyerekek pár napig ottmaradnak az intézetben. Mind a hármuknak vittek csokoládét, süteményt a szüleik.

Ennivalóban otthon sem volt hiányuk, sem Ferinek, a barátjának, sem Marinak és Józsinak, a két testvérnek. De bizonyára volt másban, különben nem jutottak volna el tizenhárom, illetve kilenc és hét esztendőjükkel ide. Hiányzott nekik az ellenőrzés, a szülői beszélgetés, a leckék, a tanulás számonkérése és még sok minden. Én nem akarom most boncolgatni, milyen családi környezetük lehetett, de a gyerekek szavaiból ítélve olyan, ahol ruhát, ennielöt kaptak. Bőven. De ez jogosan nem volt elég számukra, mást is kerestek, de sajnos rossz utat találtak...

Mit lehet ilyenkor tenni? E fiatal kis életeteket hogyan lehet megmenteni attól, hogy néhány év múlva esetleg ne a bíróságon adjanak számot viseltet dolgairól? Igen, valóban neveléssel, gondoskodással, rendre, tisztességre tanítással. S ha ezt a szülő nem képes megtenni, képesnek kell lennie rá a társadalomnak, az államnak! Marikáké azóta a februári éjszaka óta néhány nap után nevelőotthonba kerültek, szülői beleegyezéssel. Remélhető, hogy a közösségi élet, a felügyelet, a nevelés visszahozza őket arról az útról, amelyen még csak elindultak, s ahonnan még könnyű a visszalépésre megtanítani őket.

Nem Marika, Józsi és Feri az egyetlen, akik éjszaka nem otthon aludtak, akiket az utcáról szedtek össze. Sajnos gyakran szólal meg éjjele a gyermek- és ifjúságvé-

dő intézet kapujának csengője, hogy menedékhelyévé, szállásává, egy kicsit otthonává legyen az utcán kóborló gyerekeknek, fiataloknak. Ebben az évben, mint Gál Gizella igazgatóhelyettes tájékoztatót, két hónap alatt húsz gyereket, fiatalot hozott be a rendőrség az intézetbe. Nyolcéves kortól tizenhat évesig. Az elmúlt évben százhárom gyermekért jött el az intézetbe édesanyja, édesapja Szegedről, Gyöngyösről, az ország különböző részeiről.

— Debreceni gyerekek is vannak, sajnos szép számmal — mondotta Gál Gizella —, akik az utcán csavarognak éjszaka, s aztán nálunk töltik az éjszakát. Hogy a szülők mit szólnak? Van, aki sirva ölegeti, csókogatja „megtalált” gyermekét, de olyan is van, akin látszik, legszívesebben örökre lenné magáról gyermeke gondját. Azokkal a gyerekekkel, akik aztán sorozatosan megszöknek, a gyámhatóság foglalkozik, s ha szükségesnek látja, állami gondozásba veszik. Úgy tudom, hogy tervben van már, hogy minden nagyobb városban egy ügynevezett rendőrségi szobát hoznak majd létre, és oda viszik azokat a gyerekeket, akiket az utcán találnak, s ott nevelők, felügyelők, pszichológusok foglalkoznak majd velük.

Sajnos úgy látszik, szükség van erre, mert növekszik a kóborló, csavargó gyerekek száma, ami arra figyelmeztet mindenkit, hogy törődni, foglalkozni kell velük.

Juhász Judit

BÉLYEGGYŪJTÓKNEK

GYŐR

Március 27-én lesz 700. évfordulója, hogy Győr V. István királytól ármegállító jogot és királyi városi rangot kapott. A több mint 80 ezer lakosú, fontos ipari város ünnepéhez a Magyar Posta is csatlakozik és 2 forint névértékű ofszentnyomású bélyeget ad ki. A tervező Vagyóczy Károly, a Pénzjegynyomda fiatal grafikusművésze készítette, akinek ez az első alkotása, amelyet bélyegen megvalósítottak. A bélyeg Győr látképet 1394-ből, a végvári harcok idejéből idézi fel, a jobb felső sarokban a város mai címerét láthatjuk. A bélyegterv a győri Xantus János

Múzeumban őrzött rézmetszet alapján készült, amely Georg Hufnagel (Joris Heofnagel 1542—1600, más adatok szerint 1545—1618) németalföldi festő alkotása. A művész Civitates orbis terrarum (A világ városai) című könyvben több magyar várost megörökített. A vastag falak a város akkori hadászati jelentőségére utalnak, de békében és háborúban egyaránt évezredek óta szerepel a település neve. A kelták és rómaiak Arabona néven ismerték, később Jaurium elnevezéssel jelölték. A németnyelvű könyvek Raab néven tartják nyilván és gyakran szólnak a városról, ahol a nyugati országból érkező vándor Buda felé hadtábor megpihenhet.

Carte maximumok készítéséhez a törökországi város teljes panorámáját élénk tónusú levelezőlapot hoznak forgalomba. Az ügyes kivitelű elsőnapú boríték rajza eredeti színekben mutatja be a három folyó városának címerét, amelynek baloldali mezőjében a modern termelés szimbólumai Győr mai életére utalnak. A címer alatt ezüstszürke színben rajzolódik ki a városháza épülete, ahonnan Győr fejlődését irányítják.

HÍREK

Az angol posta karácsonyi sorozatának 5 penni névértékű bélyegéből száz darab fogazatlan példányt találtak. A szerencsés megtaláló fél millió forintot kapott a nyomdából véletlenül félkész állapotban kikerült bélyegkért. — A Német Szövetségi Köztársaságban bélyeg feláról 6 millió márka összeghez jutottak az elmúlt évben az ifjúsági szervezetek. — Sierra Leone, a Nyugat-Afrikában fekvő kis ország adja a világ gyémánttermelésének közel egynegyedét. A volt angol gyarmat rövid önállósága alatt több különleges bélyeggel lepte meg a filatelistákat, most 12 értékű sorozatot adott ki a gyémántról. Hat bélyeg 38 karátos csillogó briliánst, hat légipostai címet egyforma rajza 50 karát fölötti ékkövet ábrázol. A bélyegek díszes, nyitott ékszerdoboz formájúak, új alakzattal gazdagítják a filatelia — eddig többnyire szabályos mértani formákhoz szokott — világot. — Mongólia blokkon és hét bélyegen mutatja be az

SZÍNHÁZI VILÁGNAP

Március 27-én néhány percre a világ valamennyi színházán megállnak a színesek, az emberiség a színművészetnek hódol. Hálát adunk az elődöknek és a kultúra mai munkásainak, akik a világot jelentő deszkákön fáradozva olyan sok szépséget és élvezetet nyújtanak. A filatelisták színházi albuma gazdag. Több fejezetre oszlik, külön gyűjteményt képeznek a színészeket, a szerzőket, az egyes darabok színpadképeit, a színnazakat bemutató bélyegeket. A Magyar Posta 1962-ben Egressy Gábor arcképé-

nek és a Nemzeti Színház látképeinek bemutatásával köszöntötte a nemzet első színháza fennállásának 125. évfordulóját. Bélyeg ad izeltőt a szegedi szabadtéri játékok nagyszerűségéből. A szerzők közül többek között Madách, Petőfi, Vörösmarty, Katona arcképeivel találkozunk az albumokban. A város romantikus hangulatát hűen tükrözi, érdekes rajzú bélyegző emlékezik meg a Szentendrei Teátrum müködéséről, amely színjátásunk múltját kelti életre.

MÓRÉ MIHÁLY KIÁLLÍTÁSA

A MEDGYESSY TEREMBEN

Három éve mutatkozott be először Móre a Medgyessy Teremben és jó két éve a TIT Csokonai Klubjában. Ezek a tárlatok ma már egy lezárt fejlődési folyamat állomásainak tekinthetők. De e kiállítás anyaga mégis a múlt eredményeire épül, a tárlaton korábbi eszméi világának s munkatílusának magasabb szinten való megismertésével találkozunk. Az azóta lepergett idő alatt elményei leszűrődtek, eredményeit, kifejező eszközeit tovább finomította és mélyítette s egyre erősebben a lét biológiai és filozófiai problémái felé fordult. (Virágzás, Irtás)

Móre Mihály működése másfél évtizede kapcsolódik erősebb szálakkal Debrecenhez. A főiskolán Főny Géza és Konecsni György, Koffán Károly, majd Szőnyi István tanítják. Az „Alföldi Metropolisba” már oklevéllel a kezében kerül: 1956-ban. A legnehezebb időkben is tudott azonosulni nemcsak a jelen problémáival, hanem beleélte magát a város küzdelmes múltjába. Festményei, grafikai erősen lelkiismeret-ébresztőeknek bizonyultak, emberközpontúak voltak, amikor a festők zöme szívesen menekült a csendéletek és tájképek területére, de az is kétségtelen, hogy művei a szemantizmus éveiben erősen kötődtek a látványhoz. Ezzel növelte ugyan vázsnainak propagatív erejét, de stílusfejlődésében, a natura közlésének modern nyelvezetre való áttételében nem jelentett haladást. Kétségtelen, hogy Móre a fejlődés sok állomását végigjárta jutott el a máig. Nem egyik napról a másikra, hanem sok vívódás és egyéni tragédia után fordult — saját vívódásának kohójában kitisztult — benső világa felé. Ebből következik, hogy tematikáját mindinkább gondolati elemekből formázza, még akkor is, ha elretentő szürrealista „mutogatással” a lét verizmusig lehántolt borzalmaival is találkozunk. (Marakodók, Kain és Abel, Emberállat) Pedig Móre tud rendkívül líraián is fogalmazni (Irtás, Karnevál); de ott teljesebben ki, ahol a jó és gonosz küzdelmeinek érzetetéséhez, a vágyak és ösztönök birkózásáig jut el. S ebben az alapállásban értjük meg mélyebben nemcsak a Karitid metamorfózisát, hanem Dózsa c. nagy piktúrájának fűtött légtörését is.

Móre Mihály: Vázlat

Móre écsétjárása már rég kilépett korábbi poszt-impressionista stílusából. Ő maga vallja, hogy a szimboliztika és az elvontság elérésében segítette a zenéhez és a filmhez való vonzalma. A Kodály-kép festése közben én magam is tanúja voltam, hogy a nagy zeneszerző lemezeit hallgatta, ami nyilván közelebb vitte a lelki azonosuláshoz. E műtermi látogatásomról is meggyőződtem, hogy izgatják az évszakok hangulati kaleidoszkópjai, szívesen épít képet a naptári hónapok ismert jegyeiből, a kos, bika, ikrek, rák stb. képi ábráiból.

Stílusa? Nem avantgarde indítékokból alakult. A szürrealizmusból is csak a tér és időelemek egymásba fonódó motivációit fogadta el, de ezt is teljesen egyéni állásfoglalással. A mások eredményeiből kiszűrte, amit rokonnak érzett, ami számára korszerű festészetet jelentett, de ennél tovább nem is ment. A nap furcsa játéka, az ősz barna, sápadt-zöld, ködös-kék variációi sokat foglalkoztatják. Van úgy, hogy rákadunk valamelyik vázsnájának grafikai előzményére, de az, is előfordul, hogy előbb a festmény születik meg s lesz később grafikává.

Mórének különös erőssége a linómetszés (Köszörűs), de a rézkarc is (Irtás). Felületei kimunkáltak olykor rafináltságig menő vésőbravúrokkal, de itt is úgy érezzük, hogy a tartalmi igény követeli itt a végtelenségig iskolázottságot. Ez a különös ötvözetű pikturális és grafikai felfogás mindenkitől elhatárolható vonásokat biztosít Móre Mihály művészetének.

Tóth Ervin

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

Szobrok a Kossuth Egyetem előtt

Méliusz Juhász Péter

Ha a város felé fordulva szemléljük a teret, jobbról az első, az egyetem felé eső szobor az övé. A bronz alak a művész ábrázolása szerint jobb kezével a bibliát szorítja magához. Bal kezét váll magasságban tartja, s úgy látszik, hogy ökölbe szorított kezével éppen egy súlyos érvelést készül valamelyik ellenfele fejéhez vágni. A felírás mindössze egy szó a talpzat kő anyagába vésvé: Méliusz, és egy szám, Méliusz halálának éve: 1572. A kollégium fennállásának 400. évfordulója emlékére (1938) készült négy szobor közül ezt állították fel először.

A szobor alkotója, Füredi Richárd (1873—1947) Budapesten tanult. Főbb művei: a Millenniumi emlékmű három király alakja, Madách Imre és Ipolyi Arnold szobra Szegeden, mind az akadémizmus szellemében fogantak. Ezt a művészeti irányt az jellemzi, hogy a múlt században Európa-szerte divatozó művészeti akadémiák szemléletéhez ragaszkodik. Ennek a művészeti felfogásnak megfelelően a képzőművészek feladatának a festő- és mintázókészség, a kompozíciós módszerek és szerkezetek el-sajátítását tekintik a klasszikus formajegyek alkalmazásával. A XIX. század elejének hivatalos művészete volt ez. Jelentősebb képviselői: K. Pilyot, A. W. Bouguereau, B. Constant és nálunk Benczúr Gyula.

Az ábrázolt szoboralak, Méliusz vagy Melius Juhász Péter (1536—1572) hazai és külföldi tanulmányútja után debreceni lelkész lett. Ellenfelei Péter pápának nevezték, ebben a gúny mellett elismerés is rejlett. Eles hitviták során meg-

szervezte a magyarországi református egyházat. Heves harcot vívott a reformáció szélsőséges tanai ellen. Meggyőződését a debreceni evangélikai hitvallásban fogalmazta meg, ennek elfogadása jelentette a magyar református egyház-szervezet kialakulását. Prédikációkat tartalmazó műveiben a biblia egyes tételeit magyarázta. Írt egyházi énekeket is.

Az 1464-i nagy tűzvész elpusztította a város közepén álló Szent András templomot és a város jó részét. Méliusznak az újjáépítésben nagy szerepe volt. Az is igaz azonban, hogy a töle szigorú kálvini elvek alapján szervezett egyházfelelem hosszú időre elnémitotta a Müzsák hangját Debrecenben.

Egyházszerzési tevékenységén kívül nagy érdeme Méliusznak, hogy a Kassáról elűződött Huszár Gál nyomdász befogadásával megvetette a debreceni nyomda alapját 1561-ben, amikor Magyarországon egyedül a kolozsvári nyomda működött. Ezzel elősegítette, hogy Debrecen a keleti országrész művelődési központjává váljék.

Erősen gyakorlati szempont vezette „Herbarium” című könyvének megírásában. Ebben az első magyar nyelvű botanikai tankönyvben a növények ismertetésén kívül gazdasági és orvostudományi adatokat is közöl. Innen nyerhetjük az első értesítéseket Debrecen környékének növényvilágáról. Külön érdeme, hogy a latin elnevezések mellett a magyar növényneveket is feltünteti. Életművéről Zoványi Jenő, Révész Imre és Bán Imre nyújtanak értékes tájékoztatást.

Lengyel Imre

Köztérünk közül a Kossuth Egyetem előtti tér bővelkedik leginkább képzőművészeti alkotásokkal. Ezek között két csoportot különböztethetünk meg. Az egyik az egyetem jellegéhez alkalmazkodva a város művelődéstörténetének nagy alakjait magában foglaló szoboregyüttes, a másik az egyetem előtti szökőkút játékos hangulatát fokozza.

Ezzel az előbbi együttesről szeretnénk némi ismertetőt nyújtani, amely négy szoborból, Méliusz Juhász Péter, Huszár Gál, Szenci Molnár Albert és Komáromi Csipkés György szobrából áll. Mind-egyik Debrecen lelki vívódásának legnevezetesebb korszakából, a XVI. és XVII. századból való embe-reket állít elénk. Ideje lenne az iskolák városában az együttfest a természettudományt európai szinten oktató két főiskolai tanárnak, Maróthi Györgynek és Hatvani Istvánnak a szobrával kiegészíteni.

Gondolatok

AZ ÍZLÉSRŐL

Új világot, új országot építő népünk történetének immáron több mint negyedszázadából az utolsó fél évtized volt az, amikor az esztétikai, a művészeti tudat kivételül, az ízlésnek az elemzése módszeresen is sorra került. Nem véletlenül! Ahogyan már sokszor elhangzott és leíródott; a hatalmas megszállás, a gazdaság megerősödése és korszerűsítése után — vagy ennek természetesen velejárójaként — a felépítmeny, a tudati szférák, az ideológia, s a szempontunkból fontos ízlés is egyre gyakrabban került és kerül az érdeklődés, a figyelem középpontjába. A múlt év novemberében már akadémiai vita jelezte az egyéni és közlés elemzésének fontosságát, sürgette problémáinak szisztematikusabb vizsgálatát — az Akadémia távlati tervei szerint — egyrészt a társadalmi, a szocialista tudat fejlődésével, másrészt a tudományos-technikai forradalom térhódításával összefüggésben.

Az ízlés és fogalmának társadalmi, környezeti meghatározóinak változását történetileg nyomunkövetni e keretben nem tudjuk. Csupán utalunk rá, hogy nemcsak napjainkban izgalmas a kérdés vizsgálata. Az volt valamennyi nagy korszakváltás, gazdasági megújulás után, mely a társadalmi berendezkedést vagy teljesen, vagy akár részleteiben is, de megváltoztatta. A XVIII. század Angliájában pl., amikor a polgári ízlés felszabadult az arisztokrácia meghatározó befolyása alól, új olvasóközönség formálódott, új igényekkel. Később Franciaországban, majd Németországban ez az új igény már végleg győzelemre juttatta a romantikának nevezett szellemi irányzatot.

Természetes, hogy a történelmi távlatból egységesnek tűnő és uralkodó új szellemi áramlatok meghatározó ízlése, térhódítása, nem máról holnapra következett be azokban az időkben sem. Ahogyan napjainkban, átmeneti társadalmunkban is negyedszázad után csak a folyamat megindulásának tanúi lehetünk. Hogy melyek azok a tényezők, amelyek a szocialista, proletár műveltségre épülő, ezt tükröző ízlésre hatnak, segítőt vagy fékező tendenciák formájában, többé-kevésbé ismeretesek. Mindenesetre tény az, hogy amit mi egészében szocialista kultúrának, vagy szocialista ízlésnek szoktunk nevezni napjainkban, csak részben az, mert összességében más az, amit akarunk, amire törekszünk, amire törekednünk kell, és más az, amit a mindennapok gyakorlatában tapasztalunk. Szinte közhely tehát annak elismérése, hogy ma is elmentmondásos kultúrával van dolgunk. Más szóval a szocialista ideológia, a proletár világnézet határozza ugyan meg napjaink kultúráját, ízlését is, de nem a szocialista, a proletár műveltség. Ez átmeneti folyamatot tükrözi az ember ízlése és a közlés is.

Már Kant, a polgári filozófia egyik nagy alakja rájött az ízlés kérdésének a dialektikájára, amennyiben hangsúlyozta az ízlésítélet formájában való megnyilvánulását, ugyanakkor az ízlések felett nem vitatkozunk elvét. Ezzel egyúttal jelezte azokat a nehézségeket is, melyekkel az ízlés kapcsán jelenünkben is találkozunk. Mi az ízlés? Olyan értékelő apparátusa, képessége az embernek, amelynek segítségével a hozzáérkező benyomásokat megsűrheti, kiválogathatja, egymáshoz viszonyíthatja, amelynek segítségével ítélik; elutasít vagy elfogad. Az ízlésnek ezt az ítélező, értékelő, válogató jellegét hangsúlyozzák pl. a szovjet tudósok is (Kogan, Larmin, Ranzmannj...), amikor értékelő, normatív kategóriának nevezik az ízlést, amelynek segítségével az ember ítélik. Megkülönbözteti pl. a jót a rossztól, a helyesét a helytelentől, a szépet a csúnytól, a művésztől az értékestől...

Az ízlésnek ez az ítéletjellege az, amely kötelez is. Nem mindig ugyan, milyen ítéleteket hozunk, mit hogyan értékelünk. Hiszen az ízlés nem egyszerűen

szubjektív kivételése az esztétikai ítékezésnek, de olyan kivételése, amely mindig objektív determinált, amely végsősoron mindig — bár bonyolult áttételeken át — valamilyen érdekek kifejezője.

A kérdést mármint az, hogy mi a szocialista társadalom érdeke, s éppen átmeneti társadalmunkból következően az egyéni és a köz-ízlés mennyire tudja kivetíteni ezt az érdeket. Vagy milyen mértékben tükrözi a még megelőző társadalmi formáció hiányos műveltségéből, kifogásolható ideológiájából adódó konzervatív, spontán ítéleteket, ízléseket. A különböző felmerések, szociológiai öszszegzések bizonyítják a már említett szélsőséges ízléskülönbségeket rétegenként és rétegeken belül is. Mindez — bármennyire kártható is, különösen a túrelmetlenebbek szemében — ma még így természetes. Egy rossz örökség, beidegződött gyakorlat eredménye. Kiszorításának, köre szűkítésének tanúi vagyunk. A folyamat azonban lassú. Lassú, mert az örökség hatása makacs. Lassú, mert maga az ízlés jellegében konzervatív, még a fiatalokban, főképpen érzelmi élményekhez kötődve alakul ki és sokaknál megmerevedik, stagnál, az évek számának emelkedésével egyre lassabban fejlődik. Lassú, mert jelenleg sem egységes hatások érik az embereket, nemcsak szocialista hatások. Így jutunk el annak tudomásulvételéhez, ami van.

Tudomásulvételéhez, de nem belenyugvásához. Hiszen az emberek ítéleteinek, a közlésnek a szocializmus érdekét kell kifejeznie. És itt kell visszajárni fordítanunk az osztálytársadalmak érdekeit kifejező, polgári relativista télt: az ízlések felett igenis kell vitatkozni, éppen a szocializmus további építése, valamennyiünk szellemi fejlődése érdekében. Nagyon nehéz ez! Erzekénységeket sért, ha nem kellő tapintattal végezzük. Mégis munkálkodni kell mind az egyéni, mind a közlés fejlesztésén. S ebben a munkában szinte társadalmunk egészének jut feladat — akárcsak a közművelődés fejlesztésében — az állami szerveknek és az iskoláknak, a társadalmi szerveknek és a tömegkommunikációs eszközöknek, a művészeteknek és a kritikának — valamennyiünknek.

Persze nem feltétlenül szegény-nivaló, mi több főbenjáró politikai bűn, ha valakinek kifogásolni valót találunk az ízlésében. Ha valaki szórakozásból, kikapcsolódásból, egyszerű természetes igénykifejezésből borospohár mellett magyar nótát hallgat, mások egy-egy könnyebb fajsúlyú filmet néznek meg, vagy egy Bergkesi-, Rejtő-könyvet vesznek kezükbe, semmi rendkívüli nem történik. A probléma ott kezdődik, ha igényük csak idáig, a krimiig, vagy Rejtőig ér el. Ha pl. a fejlettebb politikai tudat, megszerzett szakmai műveltség ezen a téren nem serkent többre, nem aktivizál, nem mozgósít a jobb ízlés-szint megszerzéséhez szükséges műveltséganyag elsajátítására.

Mert nem magánygy ízlésünk fejlesztése! Nem, mert a szocialista műveltségre épülő, azt közvetítő íléstípusok a szocialista közgondolkodás elterjesztését, érzelmi alapozását segítik elő. Ezért avult a mondas: az ízlések felett nem szabad vitatkozni! Szabad, sőt olykor kifejezetten szükséges! Még olyan esetekben sem hasznontalan, ha az ízlést a divat összefüggésében vizsgáljuk. Ez pedig már valóban magánygynek tűnik. Hogy ki milyen cipőt, ruhát, haját, napszemüveget visel, ez már igazán kinek-kinek a dolga, mondhatjuk és mondjuk is. Pedig valójában az is valamennyiünknek a közügye, hogy mindenki a ma követelményének megfelelően, nem akárhogyan, de jó ízléssel öltözködjön, józanul járjon az utcán, vagy dolgozzon a munkahelyén... Mert gyakran ilyen apró, külsőségeknek tűnő jelenségekből is egy egész nép, egy egész ország kulturáltsága, ízlésszintje mérhető le.

Sz. Szabó László

Vaczlavik igen, Vasvári nem!

Érdekességek ígérkező összeállításra készül a DVSC NB I. B-s labdarúgó-csapata, amely a tavaszi idény első két fordulójában értékes három pontot szerzett. Debrecenben legyőzte a BVSC-t, míg Győrött a MÁV DAC ellenében gól nélküli döntetlen eredményt ért el. Ezek után bizakodni tekinthet a DVSC a vasárnapi bajnoki mérkőzésre, amelyen a bajnoki táblázaton utchaszal vezető VM Egyetértés lesz az ellenfél.

A DVSC-t csak dicsérni lehet azért a nagy akarásért, lelkes játékaért, amelyet az első két fordulóban nyújtott. Viszont nem illetheti dicséret azokat, akiket kiállítottak. A BVSC elleni mérkőzésen Vaczlavikot állította ki Almási játékező (két heti eltiltásban részesítették a DVSC-játékost), Győrött pedig Vasvárit küld-

te le a pályáról Bana játékező. Vasvárit is két bajnoki vagy díjmérkőzésen való szerepléstől tiltotta el a fegyelmi bizottság.

Vasárnap Vaczlavik már játszhat, Vasvári viszont nem! A kiállított játékosok nemcsak maguknak, hanem csapatuknak is hátrányt okoznak, éppen ezért a szakosztályban igen fontos tárgyalni való a fegyelmi kérdése. Nem mindegy az, hogy az egyébként is sérült Vachter mellett olyan játékosokat is mellőzni kénytelen a DVSC, akik egészségesek.

Bizunk a DVSC-ben. Úgy gondoljuk, hogy megállja majd a helyét vasárnap, hiszen igen lelkes ma a gárda. De teljes csapattal még nagyobb esélye lehetne a pont vagy pontok szerzésére.

Irány Szófia!

Szófiában rendezik majd az 1971. évi súlyemelő Európa-bajnokság küzdelmeit. A júniusban sorra kerülő nemzetközi viadalra a Hajdú-Bihar megyei súlyemelő szakszövetség társasutazást szervez. A tervek szerint a résztvevők június 18-án indulnak Buda-

pestről, ahova 29-én érkeznek vissza. A sportesemények megtekintése mellett városlátogatás, kirándulás, múzeumlátogatás stb. is szerepel majd a programban. Jelentkezni április 1-ig lehet a szakszövetségnél (Simonffy u. 1/C), pénteki napokon 17-19 óra közt.

Hajdú-Bihar országos első

4 megyék közti rangsorban

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Országos Tanácsa az 1970. évi teljesítmények alapján összeállította a sportegyesületek országos rangsorát, a megyék közti helyezéseket. A rangsorolásnál az olimpiai sportágakban elért eredményeket vették figyelembe. Például a csapatjátékokban az NB I., az országos ifjúsági kupák, az egyéni sportágakban pedig a magyar bajnokság I-6. helyezéseket pontozták, így állapították meg a végső sortrendet. Az értékelésnél mind a felnőtt, mind a junior, ifjúsági és serdülő korosztálybeli sportolók, csapatok eredményeit számították be.

A nyári olimpiai játékok sportágában elért pontszámok alapján 264 sportegyesület rangsoroltak. Ezek közt 18. DVSC 123 ponttal, 36. D. Építők 72 ponttal, 41. D. Honvéd Bocsikai 63 ponttal, 49. DEAC 53 ponttal, 63. D. Sportiskola 34 ponttal, 71. MGM Vasas 27 ponttal, 133. D. Dózsa 9 ponttal, 168. DASE, Hajdúböszörményi Bocsikai, Derecskei Vörös Csillag TSE 6-6 ponttal, 188. Püspökladányi MÁV, Hajdúszoboszlói Bocsikai, Berettyóújfalui SE 4-4 ponttal.

A hajdú-bihari sportolók lényegében tíz sportágban szereztek pontokat, a legtöbbet atlétikában (152), birkózásban (146), súlyemelésben (58) és ökölvívásban (31) érték el. Ezek szerint az említett sportágakban országos viszonylatban is élen jártak a hajdú-bihari sportolók.

A sportegyesületek által elért eredmények alapján az MTS összeállította a 19 megye közti rangsort is. Ebben a rangsoro-

lásban Hajdú-Bihar megye első helyezést ért el! Hajdú-Bihar 423 ponttal került az élre, a második Heves megyének 354, a harmadik helyezett Pest megyének 344 pontja lett. Lényegében megyénk az 1969-es pontszámát (269) jóval túlhaladta, amely lényeges fejlődésről tanúskodik.

A rangsorolás vizsgálatánál érdemes megfigyelni az egyes korosztálybeliek eredményeit, illetve elért pontszámát, főleg az utánpótlás nevelése területén mutatkozó fejlődést. Hajdú-Biharból a felnőtt versenyzők (és csapatok) 90 pontot értek el, amely a 19 megye rangsorában negyedik helyezést jelent, a junioroknál 96 pont volt az eredmény, ezzel első helyre került Hajdú-Bihar, az ifjúságiaknál 138 pontot értek el, ezzel ugyancsak első lettek a hajdú-bihariak, a serdülőknél 99 pont elérésével negyedik lett a megye. Tehát az utánpótlás nevelése tekintetében is jó eredményeket ért el 1970-ben Hajdú-Bihar, amely biztató a jövőre nézve.

Hajdú-Bihar megyében most készült el a megye sportéletének középtávú, ötéves fejlesztési terve, amelyet március 20-án a megyei tanácsának ülésén tárgyalnak majd. Reméljük, hogy a kitűzött tervek végrehajtásával tovább növelik Hajdú-Bihar sportéletének eredményeit és az 1971-es teljesítmények alapján továbbra is megtartja Hajdú-Bihar vezető helyét az országos rangsorban.

Az elért eredményekért dicséret illeti a sportvezetést, a sportkörök versenyzőinek vezetőinek, edzőinek fáradságos munkáját.

MOZI

SARIKA, DRAGAM! Magyar film (14). APOLLO du. 1/4, 1/6, 8, ME-TEOR 3, 1/6, 1/8.

ISADORA. Színes angol film (14). VIG du. 1/4, 6, 1/9, APOLLO de. 1/9, 11, 1/2, HORVATH ARPAD 1/7.

A BEKE ELSŐ NAPJA. Szinkronizált szovjet film. VIG de. 1/10, 1/12, 1/2.

ANNA KARENINA. Szinkronizált szovjet film. HUNGARIA 1/5, 1/8.

A NERETVAI CSATA I-II. Színes jugoszláv-olasz film. kétrészes, dupla helyárral! MŰVÉSZ 3 és 7.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Galilei élete, Csontos bérlet 1. 2. Pénteken 7-kor Hunyadi László, Veszprényi bérlet. Szombaton 7-kor Galilei élete, Selmezy bérlet 1. 2.

TV

BUDAPEST

9.00 Iskolatévé; Olvasás (ált. isk. 4. oszt.). 11.55 Földrajz (ált. isk. 7. oszt.). 14.00 Olvasás (ism.). 16.40 Földrajz (ism.). 17.28 Műsorismer-tetés. 17.30 Hírek. 17.35 Nemzetközi kateleidoszkóp. 18.05 Vendégszál. 18.35 Reklámműsor. 19.40 A párizsi kommun. 19.45 Esti mese. 19.50 Tv-híradó. 20.00 A Forsyte Saga 11. Pókhálóban. 20.50 Kék fény. 21.50 Új arcok rivaldafényben... 22.20 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY

16.45 Hírek. 16.50 Biológia. 17.20 Tánccalok. 18.40 Ut perc ömög-gunknak. 19.00 Tv-híradó. 21.25 Dia-dokumentumfilm. 20.55 Világhírű dzsessz-énekek koncertje.

BUKAREST

17.00 Magyar nyelvű adás. 17.30 Irodalmi élet. 18.20 A legkisebbek-nek. 19.00 A párttörténetről. 19.45 Népdalösszeállítás hangversenye. 20.15 Dokumentumfilm. 20.55 Világhírű dzsessz-énekek koncertje.

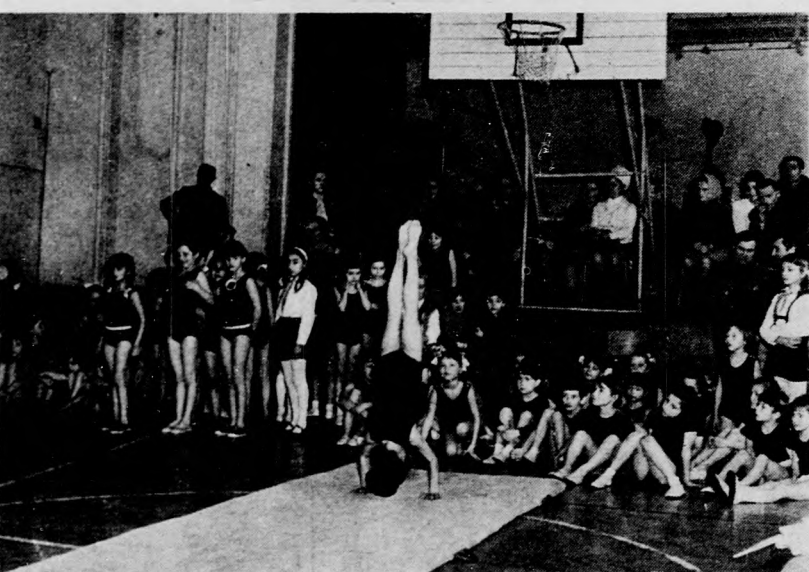
A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00-19.00: A nap krónikája - A Rolling Stones együttes műsorából - A háztáji hűsprogram nyomá-ban - Szabolcs-számári népdalok.

102 KISDOBOS

Debrecen tornászbajnokságán

A debreceni városi tornász szakszövetség rendezésében bonyolították le Debrecen 1971. évi kisdobos tornász egyéni és csapatbajnokságát. A versenyen 17 csapat 102 tornásszal vett részt, két kategóriában, haladó és kezdő csoportban. A tét nagy volt, hiszen a legjobbak bejutottak a megyei bajnokság döntőjébe, ahonnan a Debrecenben megrendezésre kerülő országos kisdobos bajnokságra lehet majd jutni. A megyei döntőbe a haladó csapatok első három-három helyezette kerültek.

A fotós Varga Saroltának, a Bocsikai általános iskola tornászának gyakorlatát kapta lencsevégre (Sárkány L. felv.)

Eredmények.
Lányok.
Kezdők. Csapatban: 1. Dózsa György úti iskola 129,80 pont (testnevelő: Nagy Éva), 2. Nyulási iskola 126,80 pont (testnevelő: Hegyi Rezsőné).
Haladók. Csapatban: 1. Bányai Júlia ált. iskola (Hunyadi, Vincze, Nemes, Masits, Nagy - testnevelő: Bagdi Sándorné) 130,75 pont, 2. Dózsa György úti iskola 130,10 pont (testnevelő: Nagy Éva), 3. Új Élet parki iskola 126,80 pont (testnevelő: Oláh Györgyné).
Egyéniben: 1. Kerekes Andrea (Zákányi) 54,80, 2. Fésüs Mónika (Tanítóképző) 54,50, 3. Nagy Lenke (Bányai) 53,45, 4. Czibere Ilona (Dózsa) 52,50, 5. Masits Júlia (Bányai) 51,65, 6. Török Zsuzsa (Simonyi) 51,60 pont.
Fiúk.
Kezdők. Csapatban: 1. Bocsikai ált. iskola (testnevelő: dr. Kasza Lajosné) 128,65 pont, 2. Csapókert (testnevelő: Szabó György) 125,30 pont.

Haladók. Csapatban: 1. Bocsikai ált. iskola (Sápi, Molnár, Szabó, Molnár, Major - testnevelő: dr. Kasza Lajosné) 132,55 pont, 2. Csapókert (testnevelő: Szabó György) 128,20 pont, 3. Fűvészker (testnevelő: Fehér Imre) 128,15 pont.
Egyéniben: 1. Tóth Csaba (Pétkai) 53,2, 2. Molnár Tibor (Bocsikai) 52,85, 3. Major Ferenc (Bocsikai) 51,85, 4. Tiszta Sándor (Fűvészker) 51,65, 5. Kovács Tibor (Fűvészker) 51,50, 6. Molnár Csaba (Bocsikai) 51,10 pont.

Döntetlen Csepelen

Idei Közép-európai Kupa premier volt szerdán délután Csepelen: a piros-kék együttes a Skoda Plzen labdarúgó csapatát látta vendégül a torna negyedöntőjében. Amint várható volt a csepeliek mindjárt támadásba lendültek, de meddő fölényükkel teltek el az első percek, sőt a 9. percben egy pillanatra megder-

medtek a hazaiak: Bartos még Fatót is kicsélezte, de az üres kapu mellé lőtt! A 20. percben Gulyás elől Calloun, az utolsó pillanatban vette át a labdát. Teltek múltak a percek, a hazaiak idegesek lettek, sok hibát vétettek. Oriási akarással küzdött a Csepel a második felidő elején. 8 perc alatt 4 helyzete akadt, de ezeket a csatárok sorra elvétezték. Különösen Gulyás tűnt ki azzal, hogy még 100 százalékos pozícióban sem talált kapuba. A 79. percben gyors cseh-szlovák támadás végén Fater a jobb felső sarokból tornászta ki a labdát - szögletre. A hajrában kiegyensúlyozott volt a játék.

Nagy meglepetés az eredmény, hiszen a bajnokságban elég jól rajtolt Csepel hazai pályán sem tudott győzni a cseh-szlovákok első ligában sereghajtó Plzen ellen. A Csepelnek most már nem lehet más reménye, minthogy az április 14-i plzeni visszavágón harcolja ki a KK-ban a legjobb négy közé jutást. (MTI)

Országos elődöntő kosárlabdában és röplabdában

A középfokú iskolák országos bajnokságában már az elődöntőkhez érkeztek két sportágban, kosárlabdában és röplabdában. E két sportágban az egyéni csoport területi döntőt Debrecenben bonyolítják le.

Ma, csütörtökön és pénteken reggel 8 órától a Felsőfokú Építőgépezési Technikum tornatermében négy fiú- és négy leánycsapat küzd az országos döntőbe jutásért. E nyolc kosárlabda-együttes közt nincs hajdú-bihari.

Röplabdában szombaton és vasárnap 9, illetve 8 órai kezdettel a Tóth Árpád Gimnázium tornatermében kerül sor az országos elődöntőre. A döntőn - ebben a sportágban is - négy-négy fiú-, illetve leánycsapat vetélkedik majd. A lányoknál a Tóth Árpád Gimnázium csapata is résztvevője az elődöntőnek, így hajdú-bihari szempontból is érdekes lesz majd a mérkőzésorozat. A debreceni gimnazista lányok bíznak abban, hogy kivívják a továbbjutást.

Negyven újedző

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Hajdú-Bihar megyei Tanácsa 11 sportágban, segédedzői tanfolyamot rendezett. A tanfolyam elméleti részét - tíz hónapig tartott - a befejezték. A résztvevők e héten vizsgáztak. Az edzőjelöltek jó felkészültségről adtak számot, hiszen valamennyien sikeresen vizsgáztak. A negyven vizsgázó közül dr. Borbély Tamásné (asztalitenisz), Csige István (kézilabda), Miklós Istvánné,

Molnár Márta, Molnár Zoltáné (torna), Csatári Dezső, Darabos Attila (labdarúgás), Molnár Imre (súlyemelő), Skultéty Mária (atlétika) átlagon felüli eredményt ért el. A vizsgázott edzőjelöltek a nyári hetekben gyakorlati táborozáson vesznek majd részt, és újabb, gyakorlati vizsgát tesznek. Reméljük, ősztől újabb negyven szakember kapcsolódhat be Hajdú-Bihar sportéletébe.

SPORTHÍREK

A fővárosban kiválasztó versenyt rendeztek a 16-17, 18-19 és húszéves korosztályú súlyemelőkre. A DVSC versenyzői közül - a 120 fős mezőnyben - Haja negyedik, Kovács, Zsírós ötödik, Nagy és Faludi hatodik helyezést ért el súlycsoportjában.

A 21 éves, magyar származású Joe Bugner hivatásos nehézsúlyú ökölvívó Londonban 11 000 néző előtt, 15 menetes küzdelemben pontozással győzött a 36 éves Henry Cooper ellen, és megszerezte az Európa- és az angol bajnoki címet. A címet vesztett Cooper bejelentette, hogy visszavonul.

A teke NB II. keleti csoportjának első fordulójában az MGM Vasas Kerkemében a MÁV együttesével mérkőzött és 6:2 arányban győzött. Lezárult az ökölvívó csapatbajnokság tavaszi idénye (az

NB I. B A-csoportjában az MGM Vasas harmadik lett) és az egyéni viadalok veszik át a szót. Március 26-tól Pécssett rendezik az országos vidéki egyéni bajnokságot. Ezen az erőpróban az MGM Vasas versenyzői is szorítóba lépnek.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, jó szomszédoknak, közeli, távoli ismerősöknek, a 7. sz. Gyógy-szertár dolgozóinak, a Gyógyszertári Központ, a Minőségügyi Szabó Ktsz., a debreceni MÁV-ronali tartalékosainak, a Kossuth Gimnázium I.B. osztályának, osztályfőnökének, régi kedves tanárainak és mindenkinek, akik felejtethetetlen drága kisleá-nyunk.

CSURKA VALIKA

temetésén megjelentek, utolsó útjára elkísérték, ravatalára virágot helyeztek, és mélyszéges fájdalmukat enyhíteni igyekeztek.

Bánatos szülei és testvére

(A csapat helyezése)	Népsport	Sportfog.	Telesp.	Napló
1. DVTK (7)-C. Dózsa (1)	x,2,1	2,x	x,2	2,x
2. Vasas (2)-Pécsi Dózsa (8)	1	1,x	x	1
3. Győr (11)-Tatabánya (10)	1,x	1,x	x	1
4. Komló (14)-Dunaújváros (15)	1	1	1,x	1
5. DVSC (12)-Egyetértés (1)	x,2	x,2	2	x,1
6. Békéscsaba (9)-Kecskemét (3)	1,x	1,x	x,2	1
7. ZTE (8)-Ganz (11)	1,x	x,1	1,x	1
8. Volán (2)-K.-baréka (1)	1	x,1	1	1,2
9. Fiorentina (13)-Cagliari (7)	x,1	x	x,1	x,2
10. Inter (2)-Napoli (3)	1	1	x,2	1
11. Juventus (4)-Torino (11)	1,x,2	1,x	1,x	x,1
12. Lanerossi (12)-Milan (1)	x,2	x,2	2	2,x
13. Sampdoria (10)-Bologna (5)	x,1	1,x	x	x
14. KELTEX (15)-MVSC (6)	x,2,1	x,2	1,x	x
15. Borsodi B. (16)-Esztergom (7)	x,2,1	x,2	1	1
16. Leninváros (14)-Sáig. KSE (12)	1	x,1	1	1

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI krónika

1971. március 18., csütörtök

Névnap: Sándor, Ede

Nap kél: 5.53-kor — nyugszik 17.53-kor

Hold nyugszik: 8.02-kor — kél: 0.04-kor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS csütörtök estig: Változóan felhős, a reggeli órákban néhány helyen ködös idő. Szórványosan előforduló kisebb esővel. Mérsékelt, időnként élénk észak, északkeleti szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 9—14 fok között. (MTI)

SZINTE ELYNÜHETETLEN futballcipő-talpak gyártását kezdték meg szintetikus műanyagból, fröccsöntéssel technológiával a szegedi Gumi- és Műanyagipari KTSZ-ben.

EVFORDULÓNAPTÁR. A szlovák szocialista realista irodalom egyik klasszikusa, Peter Jilemnický hetven évvel ezelőtt született. Az irodalom iránt már egészen fiatalon érdeklődött. Művészi fejlődésére a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, s elsősorban Gorkij hatottak. Jilemnický 1926-tól 1928-ig a Szovjetunióban is élt. A 30-as években írt műveiben reális képet rajzolt a szlovák parasztság és a nép rendkívül nehéz életéről. Szólt az öntudatosodó parasztság mozgalmairól is. Méltó emléket állít a szlovák nép 1944-ben folytatott hősi ellenállási harcának és felszabadító mozgalmának Garamenti krónika című híres regényében. Írásainak népszerűségét nem utolsósorban izes népi humoruk és líraiságuk adja.

MHSZ-BRIGÁDOK SEGÍTSÉGADÁSA:

Százezer forint értékű munka a csengeri Lenin Tsz-nek

Hagyományos, több évre visszanyúló kapcsolat alakult ki a Budapesti Mezőgazdasági gépgyár debreceni gyára és a csengeri Lenin Termelőszövetkezet tagsága között. Amikor például a debreceni üzem új gépet készít el, azt Csengerbe küldte próbára.

A múlt évi nagy árvíz súlyos károkat okozott a közös gazdaságban. Természetes, hogy a debreceni gyár kollektívája azonnal felajánlotta segítségét. A legtermészetesebb az volt, hogy a géppalomban zen-

vedett kárt enyhítsék. Eppen ezért a gyár elvállalta a tsz négy peremtezőgépének és egy darab szivattyújának komplett felújítását. A munkálatok elvégzését — százezer forint értékben — a gyár jóhírű, országosan is elismert két MHSZ szocialista kollektívája, a Szamuelly Tibor és a Zalka Máté brigád ajánlotta fel.

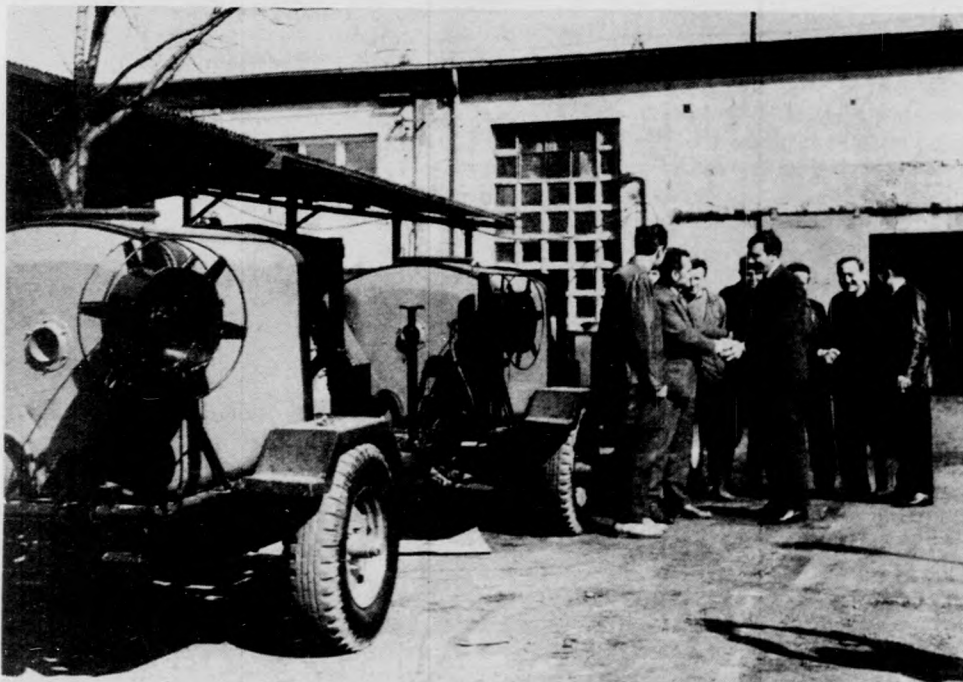
A komplett felújítással tegnap, szerdán készültek el. A kijavított gépeket ünnepélyes keretek között adták át a Lenin tsz vezetőinek.

Országgyűlési képviselők jelölőgyűlései csütörtökön

- 12. sz. választókerület Hajdúszoboszló, kultúrház 17 óra
- 15. sz. választókerület Biharkeresztes, kultúrház, 17 óra
- 1. sz. választókerület Debrecen, MÁV-állomás oktatóterme, 16 óra
- 3. sz. választókerület Debrecen, Atommagkutató Intézet, 17 óra
- 7. sz. választókerület Hajdúvid, kultúrház 15 óra
- 11. sz. választókerület Egyek, mozi, 17 óra

Tegnap, szerdán délelőtt 11 órakor a Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán megnyitott a lengyel alkalmazott grafika kiállítása, az Egyetem Galéria ez évi első rendezvénye. Dr. Stanislaw Sochacki, a budapesti Lengyel Kultúra igazgatója megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, majd ismertette a grafikai kiállítás eddigi bemutatóit.

Kovács Béla igazgató adta át a felújított gépeket a téesz vezetőknek

Hajdú-Bihar mezőgazdasága 250 szovjet traktort kap

Hajdú-Bihar mezőgazdasága az elmúlt időkben, mint ismeretes, traktorellátási nehézségekkel küzdött. Az AGROKER gépellátási helyzetéről dr. Kovács Zoltán most tájékoztatót adott, amely szerint a vállalat okulva a múlt tapasztalatain, ez évre több mint 600 szovjet gyártmányú traktort igényelt a megye részére. Ebből a megrendelésből már 250 darab szállítást a közeli időre vállalták.

A Csehszlovákiával kötött traktorszállítási szerződés révén az új típusú 5611-es traktorokból a teljes ellátást ki tudják elégíteni. A lán-

talpas traktorokból a 75 LE-s DT-ből egész éven át elegendő mennyiséget kap a megye mezőgazdasága. Pótkocsiból úgy belföldi, mint külföldi készítményekből az 1971-es évben bőséges a választás. Nem ilyen kedvező a helyzet a vető- és ültetőgépeknél. Rendeltek elegendő számú műtrágyaszóró gépet, de a megrendelés ellenére nem kapták. Betakarító gépekből, kombájnokból, bálázó, rendszórá, rendrevágó gépekből a munkák elvégzésének idejére lesz elegendő. Máris érkeztek szovjet kombájnok a gazdaságok telepére.

VÁLASZ A NAPLÓ CIKKÉRE

Egy különös sorompó

Ilyen címen jelent meg a Hajdú-Bihari Naplóban cikk, mert a debreceni Április 4. útját keresztelők vasúti átjáró sorompóját 10 percnél jóval tovább tartották leengedve. A MÁV Debreceni Igazgatóságától kapott levélben közli a következőket: A vizsgálat eredményeképpen megállapították, hogy az említett időpontban vasúti üzemi okból valóban késedelmesen engedték fel a sorompót. Debrecen állomás és az Április 4. úti vasúti átjáró közötti részen műszaki ok miatt egy tehervonat az állomásból való indulása után megállt. Ezért a sorompót leengedve tartották. A Huszár Gál utcai vasúti átjárónál ezen időben valóban zavartalan volt a forgalom, de mivel ez a sorompó az állomás területén kívül esik, rá más kezelési szabályok érvényesek.

Hasonló nehézségek elkerülése érdekében utasították a debreceni MÁV nyugalomvezetőt, hogy úgy a vasúti, mint a közúti forgalom biztonságának figyelembevételével a sorompó leengedését körültekintően végeztesse.

ELJEGYEZTE MAGÁT egy Eddie Cox nevű harvardi diákkal Nixon amerikai elnök Tricia nevű leánya. Az eseményt Nixon elnök kedden, a késő esti órákban jelentette be. Az esküvőre előreláthatólag nagy ceremónia középpontjában június 5-én kerül sor a Fehér Házban.

A HAJDÚSZOVÁTI Kodály-kórus a rádióban. Pénteken délután 16 óra 13 perctől a Kossuth rádióban a hajdúszovátai Kodály-kórus alföldi népdalokat és hajdúszovátai betyárdalokat énekel. Vezetényel: Szatmári Károly.

A MŰZEMBARÁTOK köre szakosztályi hetek csütörtöki programjában a helytörténeti szakosztály tart ülést. A debreceni Déri Múzeumban 17 órakor kezdődő rendezvény előadója Molnár Ambros helytörténész, aki Nagyrábé történetét ismerteti.

AZ AMERIKAI banksikkasztások történetében szinte egyedülálló ügyben kezdték meg a nyomozást az Egyesült Államok szövetségi hatóságai. A chicagói bank egyik ügyfelét és alkalmazottját azzal gyanúsítják, hogy mintegy hétmillió dollárt tulajdonítottak el.

Az oldalt összeállította: Domokos Lajos

KÉP A JÖVŐBŐL

— Hány holdat kapálunk ma, emberek?!

KÁRBAVESZETT 424 óra munkaidő az ENSZ közgyűlésének legutóbbi ülészakán, a küldöttek pontatlansága és az ülések elnapolása miatt. U Thant ENSZ-főtitkár jelentése szerint ez „új rekordnak” számít.

SZURDI ISTVÁN belkereskedelmi miniszter vezetésével szerdán hazaérkezett Lipséből a tavaszi nemzetközi vásár megnyitására részt vett magyar kormánydelegáció.

JUHÁSZKAMPÓK KÉSZÍTÉSÉVEL foglalkozik Hódosi Lajos, a 80 éves népművész, az edényi Alkotmány Tsz nyugdíjas kovácsmestere és fia, Hódosi Gyula. A juhász-kampó nemcsak a „mesterség címe”, hanem egyúttal nélkülözhetetlen szerszáma is a juhásznak. Ezzel fogja ki a nyájból a birkákat. Az idős népművész és fia fából faragja ki az öntömintát, amit azután sárgarézbeöntenek. A réz olvasztásához szükséges faszenet is maguk égetik fenyőfából. Kiöntés után népművészeti motívumokkal díszítik, cizellálják.

Világnézet

A HÉT FILMJEI • A HÉT FILMJEI • A HÉT FILMJEI

Sárka, drágám. Két nemzedék, két életfelfogás találkozik a történetben: Péter, a 25 éves filmrendező és Sárka, a fehér hajú, madár-csontú öregasszony. Sárka egész életében hitt és tett. Péter kissé cinikus „fiatalember”. A film találkozásukról, egymásra gyakorolt hatásukról szól. Magyar film, főszerep-

ben: Patkós Irma, Kern András, Bodnár Erika, Margittay Ági, Szabó Gabriella. Rendezte: Sándor Pál. Vetíti az Apolló mozi március 18-tól 21-ig és a Vig mozi március 22-től 24-ig délután.

Isadora. Az extravagáns életű, különleges művészetű, tragikus halált halt híres táncosnő elevenedik

meg a filmen. Ducant kitűnően személyesíti meg a neves angol művésznő, Vanessa Redgrave, aki mellett több ismert színész szerepel még a filmben. Rendezte Karel Reisz. A film a Vig mozi délutáni műsorán március 18-tól 21-ig, az Apolló mozi pedig március 22-től 23-ig szerepel.

SÁRKA, DRÁGÁM Magyar film, főszerepben: Patkós Irma, Kern András, Bodnár Erika, Margittay Ági, Szabó Gabriella. Rendezte: Sándor Pál. Vetíti az Apolló mozi március 18-tól 21-ig és a Vig mozi március 22-től 24-ig délután.

ISADORA Egy világhíres táncosnő élete színes angol filmje. Főszereplő: VANESSA REDGRAVE. Vetíti az Apolló mozi március 18-tól 21-ig és a Vig mozi március 22-től 23-ig szerepel.

A FORRADALMI IFJÚSÁGI napok keretében a Párizsi Kommuné 100. évfordulója alkalmából csütörtökön délután fél négy órakor a debreceni Kossuth Gyakorló Gimnázium KISZ csúcsvezetősége ünnepi megemlékezést tart. A rendezvényen részt vesznek Hajdú-Bihar járási és városi KISZ-bizottságainak ifjúsági delegációi is.